

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI DOKÜMANTASYON MERKEZİ	
YER NO	16-B
DEMİRBAŞ NO	4925

1992 YILI

FAALİYET RAPORU

T. C.
BAŞBAKANLIK
GAP
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

No : _____

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ

2. PROJE'NİN ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİ

. GAP'a Yapılan Yatırımlar ve Ara Sonuçları

. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri Aksiyon Planı

3. İDARİ YAPI

4. PROJE ÇALIŞMALARI

A. GAP İDARESİNCE YÜRÜTÜLMEKTE OLAN PROJELER

I. Devam Eden Projeler

II. Üzerinde Çalışma Yapılmakta Olan Projeler

B. ACİL ALTYAPI PROJE PAKETİ

I. GAP İdaresince Yürütülen Projeler

II. Belediyelere Kaynak Aktarılarak Gerçekleştirilen Projeler

III. DSİ'ye Kaynak Aktarılarak Gerçekleştirilen Projeler

5. DİĞER FAALİYETLER

6. PERSONEL DURUMU

7. BİLANÇO

8. BÜTÇE

1. GİRİŞ

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), sınırları 8 ilimiz ile belirlenen (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin topyekün kalkınması için çok sektörlü ve çok yönlü hizmetleri kapsayan entegre bir bölge kalkınma projesidir.

Proje tamamlandığında, beraberce yılda 50 milyar m³'den fazla su akıtan Fırat ve Dicle nehirleri üzerindeki tesislerle, Türkiye toplam su potansiyelinin % 28'i kontrol altına alınacak, 1.7 milyon hektarın üzerinde arazinin sulanması ve 7460 megavatın üzerinde bir kurulu kapasiteyle yılda 27 milyar kilovat/saatlik elektrik enerjisi üretilmesi sağlanacaktır. Planlanan toplam sulama alanı, Türkiye'deki ekonomik olarak sulanabilir toplam alanın (8.5 milyon hektar) %19'una ve toplam yıllık elektrik üretimi Türkiye'nin ekonomik olarak gerçekleştirilebilir elektrik enerjisi potansiyelinin (118 milyar kilovat/saat) %22'sine tekabül etmektedir. GAP enerji programının tamamıyla uygulanması sonucunda üretilecek enerji 1988 yılında bütün Türkiye'de elde edilen toplam hidroelektrik enerjisine eşit olacaktır.

Cumhuriyet tarihimizin bölgesel kalkınmaya yönelik en büyük yatırımı olan GAP'ın sulama projeleri tamamlandığında ise Türkiye'de şimdiye kadar gerçekleştirilen sulama alanının yarısı kadar bir alan daha sulu tarıma açılacaktır. Böylece GAP'ın meydana getireceği yüksek tarım ve sanayi potansiyeli Bölge'de geliri 5 misli artırırken 3 milyon insana iş imkanı sağlayarak 9-10 milyonluk bir toplum yaratacaktır.

2. PROJE'NİN ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİ:

Mevcut toprak ve su kaynaklarıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu gelişme potansiyeli uzun süre önce tesbit edilmiş ve konunun çok yönlü bir kalkınma projesi şeklinde ele alınmasının gerekliliğine kalkınma plan ve programlarında sürekli olarak değinilmiştir. Çeşitli kamu kurum ve kuruluşları kendi faaliyet alanlarıyla ilgili konularda çeşitli çalışmalar yapmakta ve yeni uygulama projeleri geliştirmekte iseler de Güneydoğu Anadolu'da çok geniş alanların sulamaya açılmasıyla başlayacak büyük değişim Bölge ekonomisinin bütün sektörlerini etkileyecektir. İlk aşamada Bölge ekonomisinin sanayi, ticaret, ulaştırma gibi tarım dışı sektörlerinin tarımsal üretimdeki artıştan doğrudan etkilenmeleriyle başlayacak olan değişim, ikinci aşamada tarım dışı sektörlerin birbirinden etkilenmeleriyle çok değişik boyutlar kazanacaktır. Tarımda sulamayla başlayıp, sanayi ve giderek hizmetlere yayılacak olan bu zincirleme reaksiyon, çok değişik konularda geniş yatırım ve gelişme olanakları yaratacaktır. Halen inşa halindeki temel sulama projelerinin tarımsal üretimde ihtiyaç duyacağı ikinci ürüne yönelik tarımsal yayım ve enformasyon hizmetlerinin etkinleştirilerek sürdürülmesi, sulama ile ortaya çıkacak yeni

endüstriyel bitki türleri için gerekli demonstrasyonların yapılması, tarıma dayalı sanayi tesislerinin kurulması, iç ve dış pazarlarda oluşacak talebin araştırılması, beklenen ekonomik gelişmeyle birlikte artan nüfus ve işgücüne yönelik eğitim, sağlık, konut gibi sektörlerin hizmet standartlarının hızla yükseltilmesi, ulaşım ve haberleşme sisteminin geliştirilerek yaygınlaştırılması, bu konularda ortaya çıkan darboğazların giderilmesi için birçok konuda yeni projelerin hazırlanması ve yatırımların yapılması gerekecektir. Güneydoğu Anadolu Projesi'nden maksimum faydanın en kısa zamanda elde edilmesi için; hangi tesisin ne zaman, ne ile birlikte inşa edileceği, hangi ürünün ne kadar üretileceği, hangi fabrikada işleneceği, nereye, ne halde satılacağı, nasıl ulaştırılacağı, bu işleri kaç kişinin yapabileceği, nasıl eğitilecekleri, hangi sağlık tesislerine ihtiyaç olacağı, nerelerde yaşayacakları ve altyapı ihtiyaçlarının hepsi, proje bütünlüğü içinde incelenmesi gereken konular dizisidir. İşte sözü edilen bu sektörler arası karşılıklı etkileşimden dolayı her kurum ve kuruluşun diğerinden bağımsız olarak yapacağı çalışmalarla Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kalkınmasını sağlayacak kendi içinde tutarlı bir projeler bütünü oluşturulması imkansız hale gelmekte ve sonuç olarak bütün bu konuların entegre bir yaklaşımla ele alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ülkenin sosyo-ekonomik gelişmesinde bölgelerarası dengesizliklerin giderilmesine de büyük önem vermektedir. Bu politika ile az gelişmiş bölgelerdeki kalkınma potansiyelinin ortaya çıkarılması, aynı zamanda ülkenin ekonomik büyümesine toplumsal istikrarına ve ihracatın artışına olanak sağlayacaktır.

Ayrıca orijinal GAP sulama ve hidroelektrik projelerine yapılan yatırımları verimli kılmak için, ilgili diğer proje ve sektörlerle yapılacak yatırımları iyi planlamak ve eşgüdümlemek gerekmektedir. İşte bu sebeple GAP Master Plan çalışması yapılmıştır. Master Plan, orijinal GAP Projelerinin yürürlüğe konmasını bütünleyecek ve bu projeleri tutarlı ve entegre uzun vadeli bölgesel kalkınma planları çerçevesine yerleştirecek somut önlemleri formüle etmektedir. Ayrıca GAP Master Planı, çeşitli devlet kuruluşlarının kalkınma çabalarını bütünleyen ve eşgüdümlemesini kolaylaştıran bir kılavuz ve araç olarak GAP'nin yürütülmesine destek olmaktadır.

Master Plana göre; Bölge'nin ülke ekonomisi içindeki yerini büyük çapta etkileyecek GAP'ta sürükleyici sektör durumundaki tarım ve tarıma dayalı sanayi, Bölge'nin gelişme senaryosunda temel öğeyi oluşturmaktadır. Sulama sonucunda ortaya çıkacak yeni bitki deseninin belirlenmesinde, değişen ekolojik şartlar kadar iç ve dış pazarlarda oluşacak talep de etkili olacaktır.

Tarımda uygulanacak bu yeni ürün deseni ile 2010 yılında ulaşılması beklenen tarımsal üretim düzeyi Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: GAP Bölgesi'nde Tarımsal Üretim

Ürün Türü	1985 (bin ton)	2010 (bin ton)
Buğday	1,748.8	4020.62
Arpa	1,103.8	2087.28
Kuru fasulye	2.0	63.84
Mercimek	464.7	1013.62
Pamuk	160.6	1180.30
Susam	18.3	15.26
Domates	192.7	1519.63
Patates	4.6	1411.93
Mısır	8.3	1189.81
Pirinç	6.4	18.07
Soya fasulyesi	-	683.40
Yer fıstığı	-	155.41
Ayçiçeği	5.5	150.99
Antepfıstığı	33.0	45.96
Üzüm	698.6	1794.82

Kaynak: GAP İdaresi Başkanlığı, 1992.

2010 yılı için ulaşılmaması planlanan bu tarımsal üretim düzeyine erişildiğinde, Bölge gerek kendi içinde artan nüfusun tarım ürünü gereksinimini karşılayacak gerekse Türkiye'nin diğer bölgeleri ile yurt dışına ihracat olanağı yaratacaktır. Bu üretim artışına paralel olarak tarıma dayalı sanayi de beklenen gelişmeden payına düşeni alarak, tarım sektörünün lokomotifliğini yaptığı bölgesel kalkınma içinde, önde gelen yerini alacaktır.

Ulaşım, inşaat, madencilik gibi diğer faaliyet alanları ve tüm hizmetler sektörünün gelişmesi mekansal boyutları ile de ele alınarak Master Plan çalışmasında "kırık aks" olarak adlandırılan Gaziantep-Şanlıurfa-Diyarbakır koridoru öncelikli gelişme alanı olarak tesbit edilmiştir. Kısa vadede altyapı yatırımlarının ve stratejik sanayilerin yer alacağı bu gelişme koridorunun daha sonra yüksek potansiyele sahip diğer gelişme alanları ile bağlantılı olarak tüm bölgeyi kapsamı öngörülmektedir.

GAP Bölgesi'nin kalkınması, ulusal sosyo-ekonomik kalkınma ve Hükümetin kaynak tahsis politikalarıyla uyumlu bir çerçevede içinde planlanmak ve değerlendirilmek durumundadır. Projeyi etkileyecek makro çerçevede ilgili beklentiler kısaca şöyle özetlenebilir:

Şu anda mevcut olan kamu sektörü açığının, Hükümet'in yüksek enflasyon oranını kontrol altına alma politikasına uygun olarak azalacağı beklenmektedir. Son yıllardaki ekonomik büyüme, esas olarak kamu sektörü harcama artışından

kaynaklanan talep büyümesinin yarattığı bir gelişme olduğu için, kamu sektörü sabit sermaye yatırımları büyüme hızının yavaşlatılması gerekecektir.

Kamu sabit yatırımları büyümesinin, orta vadede önemli ölçüde bastırılması ve ekonomik büyümenin de 1980-85 döneminde ulaşılan (yılda % 4.8) ortalamanın altına düşürülmesi gerekli olacaktır. Daha uzun vadede, reel GSYİH tekrar daha yüksek bir büyüme hızına ulaşabilecek ve kamu sabit yatırımları da biraz daha hızlı büyüyecektir.

Bölgesel planlama amaçları açısından ülke ekonomisinin ortalama büyüme hızı, 1985-2005 arasında yılda % 5.4, kamu sabit sermaye yatırımlarının büyüme hızı ise yılda % 4.0 olarak kabul edilmiştir.

GAP Bölgesi ekonomisinin daha yüksek hızla büyümesini temin eden kalkınma alternatifleri, daha fazla kamu yatırımı yapılmasını gerektirmektedir. Yalnızca öncelikli projelerin ayrıcalıklı bir biçimde uygulanması durumunda, toplam üretim seviyeleri daha düşük olsa bile, GAP için yapılacak kamu yatırımlarının verimliliği artmış olacaktır. Dolayısıyla, GAP Bölgesi ekonomisinin hızlı büyümesi ile ülke çapında gerçekleştirilecek kamu yatırımlarında verimlilik sağlanması arasında yapılacak seçim, birisinin diğerine tercih edilmesi durumunu yaratacaktır. Bu ise, bir politik tercih meselesidir.

Kamu kesimi, GAP Bölgesi'nde halen çok büyük boyutta yatırım yapmaktadır. Uzun dönemli yatırımlarla ilgili belirsizlikler de gözönüne alınırsa, önceliği olmayan projelerin ertelenerek, temel GAP projelerinin uygulama süresinin, daha uzun bir döneme yayılması ve aşağıda belirtilen olumlu sonuçların alınması benimsenmektedir.

Öncelikle GAP'a tahsis edilen kamu sektörü kaynakları mali, beşeri ve diğer bölgelerin kaynak ihtiyaçları ile daha uyumlu olacaktır. Ayrıca, yatırım verimliliği yalnızca öncelikli projeler uygulamaya alınacağı için, daha yüksek olacaktır. İkincisi, tarla içi geliştirme faaliyetleri ile, sağlanan suyun fiilen sulamada kullanılması arasında, koordinasyon sağlanabilecektir. Diğer taraftan, yetersiz drenajdan doğabilecek tuzlanma ve taban suyu seviyesinin yükselmesi gibi sorunların en aza indirilmesi mümkün olacaktır.

Bunun dışında, gelecekte meydana gelecek teknolojik gelişmeler, daha sonraki aşamada uygulanacak projelere yansıtılabilecektir. Özellikle, şu anda uygulanabilir gözükmeyen bazı sulama projelerinin, ileride uygulanabilir projelere dönüştürülmesiyle GAP yatırımlarının bir bütün olarak verimliliği daha da artmış olacaktır.

Benimsenen çerçeve uyarınca Bölge ekonomisinin yıllık büyümesi % 6.8, tarım sektörünün % 4.0, sanayi sektörünün ise % 9.1 oranında olacaktır. Bu, dönem boyunca ortalama büyüme hızıdır. Başlangıçta ve 1990'ların ortalarına kadar büyüme % 5.5 civarında olacak; 2005 yılında ise % 12 dolayına ulaşacaktır.

GAP'A YAPILAN YATIRIMLAR VE ARA SONUÇLARI

Gerek GAP Master Planı ve gerekse Master Plan'ın tamamlanmasından bu yana GAP'a yapılan yatırımların incelenmesi bundan sonra yapılacak çalışmaların planlanması ve yürütülmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşabilmek için Bölge ekonomisini kalkışa götürececek ön koşulların öncelikle hazırlanması ve bunların 6.Beş Yıllık Plan dönemi sonuna kadar mutlaka gerçekleştirilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Sözü edilen bu ön koşulların başında; halen inşa halindeki barajlar, hidroelektrik enerji santralleri, sulama şebekeleri gibi temel projelerle, tarımsal yayım ve enformasyon hizmetlerinin etkinleştirilerek sürdürülmesi, sulama ile birlikte ortaya çıkacak yeni endüstriyel bitki tür ve çeşitleri için gerekli demonstrasyonların yapılması, beklenen ekonomik gelişme etkinliklerinin ilk görüleceği kentsel yerleşmeler ile Bölge'de mevcut büyük kentsel merkezlerin esasen yetersiz olan altyapı ve hizmet standartlarının hızla yükseltilmesi, haberleşme sisteminin geliştirilerek yaygınlaştırılması gelmektedir.

GAP Bölgesel Kalkınma Projesi gelişme hedefleri için 1990-2005 yılları arasındaki dönemde, benimsenen senaryoya göre değişmekle beraber Bölge ekonomisinin yılda ortalama % 7 düzeyinde bir hızla büyümesi gerekmektedir.

Bunu gerçekleştirebilmek için, kamu kesimi eliyle dönem boyunca yapılması gereken toplam yatırım tutarı, 1992 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 233 trilyon TL mertebesinde dir.

Başlıca yatırım kategorileri itibariyle bu meblağın yaklaşık yarısı, tarım ve enerji sektörleri kapsamında ağırlıklı olarak yer alan DSİ baraj inşaatları, hidroelektrik enerji üretim santralleri ve sulama şebekeleri yatırımlarından oluşan Su Kaynaklarını Geliştirme Projeleri'ne aittir. Ulaştırma ve haberleşme altyapı yatırımlarının payı % 25, sosyal ve kentsel altyapı yatırımları ise % 10 düzeyindedir.

1991 yılı sonuna kadar, son 10 yıl içinde GAP'a yapılan toplam yatırım harcamaları, 1992 yılı ödeneği, 1993-2005 dönemi finansman ihtiyacı, 1992 yılı dahil sektörel ve toplam nakdi gerçekleşme oranı % 30'dur. Bu oran esas alınarak yapılacak bir karşılaştırma enerji sektöründeki gerçekleşmenin Bölge ortalamasının yaklaşık iki katı, sulama yatırımlarının hakim olduğu tarım sektöründe ise dörtte biri düzeyinde olduğunu göstermektedir. Bu, su Kaynaklarını Geliştirme Projeleri bütünlüğü içinde görülen ve kısa sürede giderilmesi gereken açık bir dengesizliktir.

GAP MASTER PLANINA GÖRE SEKTÖRLER İTİBARIYLA GEREKLİ
KAMU YATIRIM İHTİYAÇLARI
(1992 Haziran Fiyatları ile Milyar TL)

Sektörler	Toplam Maliyeti	1981-1991 Harcaması	1992 Ödeneği	1993-2005 İhtiyacı	Nakti Gerçekleşme %
Tarım	75,406	5,037	435.1	69,934	7.3
Enerji	63,951	34,417	1793.9	27,740	57.0
Maden	5,783	2,957	778.1	2,048	65.0
İmalat	11,133	4,147	62.9	6,923	38.0
Ulaşım	55,154	12,471	681.4	42,002	24.0
Turizm	419	83	6.7	329	21.5
Konut	2,410	677	7.8	1,725	28.4
Eğitim	4,965	1,092	295.8	3,577	28.0
Sağlık	1,644	360	156.8	1,127	31.4
Diğer Kamu Hizmetleri	12,116	3,215	632.7	8,268	32.0
TOPLAM	232,981	64,456	4,856.2	163,669	30.0

Kaynak: GAP İdaresi Başkanlığı, 1992.

Not: - DSİ sulama projeleri tarım; hidroelektrik enerji üretim projeleri, enerji; içmesuyu projeleri ise diğer kamu hizmetleri sektöründe yer almaktadır.

- Maden sektörü ham petrol ve fosfat çıkarımı ile işleme yatırımlarını içine alır. İmalat sektöründe tevsi ve yeni kapasite öngörülmemiş olup mevcut kapasitenin idamesi esas alınmıştır.

- Ulaşım, haberleşme yatırımlarını da içine alır.

- Konut, sadece kamu konut programından ibaret olup, yalnız lojman yatırımlarını kapsar. Toplu konut uygulamaları dahil değildir.

- Diğer kamu hizmetleri içinde organize sanayi bölgeleri küçük sanayi siteleri, İller Bankası kent altyapısı yatırımları ağırlıklıdır.

Durum, 13 ana proje ve alt bileşeninden oluşan ve 1992 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 110 Trilyon TL tutan "Su Kaynakları Projeleri" özelinde incelendiğinde projeler itibariyle gerçekleşmedeki farklılıklar daha açık bir şekilde görülmektedir.

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGELERİ AKSİYON PLANI

Bu arada 1992 yılı içinde Bakanlar Kurulu adına GAP Bölgesi dahil Kalkınmada Öncelikli Yörelere ilişkin politikaları saptamak ve uygulamakla yetkili Bakanlıklararası Uygulama ve Koordinasyon Kurulu (BUKK) sözkonusu illerdeki ekonomik ve sosyal göstergeleri beş yılda (1993 - 1997) Türkiye ortalamasına getirmeyi hedef olarak kararlaştırmış ve bu yönde uygulamayı başlatmıştır. Bu karar, GAP Master Planında 2005 yılında ulaşılması öngörülmüş olan aynı hedeflerin daha erken bir tarihte gerçekleşmesini sağlama yönünde olmuştur.

Başbakanlık talimatları ve BUKK kararları uyarınca Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki illerin 5 yıllık bir perspektif içinde (orijinal olarak 1993-1997 uygulanabilirlik açısından 1994-1998 döneminde) mümkün olduğunca Türkiye ortalamaları seviyesine çıkarılması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Doğu Anadolu Bölgesi dahilindeki 16 ili (Elazığ, Malatya, Tunceli, Bingöl, Muş, Van, Bitlis, Hakkari, Erzurum, Erzincan, Bayburt, Gümüşhane, Kars, Ardahan, Ağrı, Iğdır); GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ise GAP kapsamındaki 8 ili (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak) içine alan çalışmalarını tamamlayarak ayrı raporlar halinde BUKK'a sunmuşlardır.

Aksiyon Planlarının sunuşunu takiben BUKK tarafından, iki planın MGK koordinatörlüğünde birleştirilmesi ve DOĞU VE GÜNEYDOĞU BÖLGELERİ AKSİYON PLANI adı altında Milli Güvenlik Kurulu'na sunulmasına karar verilmiştir.

Planlar ilgili DPT.GAP ve MGK uzmanlarının katılımları ile birleştirilmiş ve 22.2.1993 günü yapılan MGK toplantısında sunuşu yapılmıştır.

Birleştirilmiş Aksiyon Planının 5 yıllık kamu kesimi yatırım ihtiyacı 1993 fiyatlarıyla toplam 234 trilyon TL'sidir. Bunun 108 trilyon TL'lik kısmı GAP yatırımlarıdır. GAP yatırımlarından yaklaşık 17 trilyon TL'lik bir bölümünün (Karkamış, Ilısu ve Cizre Baraj ve HES'leri) Yap-İşlet-Devret (B.O.T.) yöntemi ile gerçekleşmesi durumunda aynı miktar kaynak ihtiyacından düşmektedir. Ayrıca özel sektörce de 31 trilyon TL'lik yatırım öngörülmüştür.

GAP Aksiyon Planındaki 108 trilyon TL'lik projenin şu anda Devlet Yatırım Programı içindeki kısmı 31 trilyon TL'si, kalan 77 trilyon TL'lik kısmı ise yeni projelerdir.

GAP Aksiyon Planı öngörüldüğü şekilde uygulandığında 5 yıllık dönem boyunca yılda 150-200 bin kişiye doğrudan istihdam sağlayacak, sosyal sektörlerdeki Bölge ortalamaları Türkiye seviyesine çıkacaktır.

Ekonomik göstergeler (toplam hasıla, kişi başına gelir gibi) ise hızlanarak artmakla beraber Türkiye ortalamalarını uzun vadede yakalayacaktır.

GAP Aksiyon Planı entegre proje yaklaşımı içinde, sektörlerin birbirleri ile etkileşimleri, Bölge ölçeğinde gerçekçi nüfus projeksiyonları ve mekansal gelişme tahminleri dikkate alınarak hazırlanmıştır; GAP Master Planı da dahil GAP için hazırlanmış çok sayıda çalışmaya dayanmaktadır. Yine diğerinden farklı olarak GAP Aksiyon Planı projelerden oluşmakta ve "kim, neyi, nerede, ne zaman ve ne maliyetle yapacak" sorularına cevap vermektedir.

GAP Aksiyon Planı yaklaşık olarak planlanan toplam 1.7 milyon hektar sulamadan 550 bin hektarına ve planlanan toplam 7476 MW kurulu güçten 6750 MW kurulu güce tekabül eden bir yatırım programı öngörmektedir. Yap-İşlet-Devret modeli ile ihale edilen Birecik Barajına ilaveten Karkamış, Cizre ve Ilısu barajları ile Mardin-Ceylanpınar, Dicle-Kralkızı, Seve, Besni-Keysun sulama projeleri de bu dönem için öngörülen projeler arasındadır.

GAP Aksiyon Planı, kentsel altyapının 5 yıllık dönemde büyük ölçüde iyileştirilmesini öngörmekte, ülke ortalamalarının oldukça gerisindeki kırsal içmesuyu temini konusunu ise Türkiye seviyesine çıkarmaktadır. GAP İdaresince başlatılan altyapı çalışmaları hızlandırılarak devam ettirilecektir.

Planda Harran Üniversitesi, GAP Uluslararası Havaalanı, Gaziantep-Şanlıurfa-Habur Otoyolu, Gaziantep-Habur Demiryolu gibi anahtar projeler öngörülmektedir.

Bölge'nin harita, imar ve altyapı projelendirme ihtiyaçları ise entegre bölge planlaması nüfus ve mekansal gelişme verilerine dayanılarak tamamen GAP İdaresi tarafından karşılanacaktır.

Hızlandırılmış yatırım programına ilaveten Bölge okullarının yaygınlaştırılması ve otobüslü sistemle eğitim göstergelerinin yükseltilmesi; sağlık göstergelerinde ise Sağlık Bakanlığı kriterlerine ulaşılması amaçlanmıştır.

Sanayileşme konusunda yatırımcıların yönlendirilmesi ve teşviki için Bölge bazında teşkilatlanma (EKA), özel teşvikler ve Devletin bu bölge için sanayiden çekilmemesi, atıl kalmış, kapanmış ve düşük kapasite ile çalışan tesislerin ekonomiye kazandırılması öngörülmüştür. Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri hızla tamamlanacaktır.

GAP gelişmesi ile artacak konut ihtiyacı ve mevcut konut açığı da dikkate alınarak kentsel ve kırsal konut üretimi hesaplanmıştır. Yaklaşık 29 trilyon TL'lik ilave 166 bin kentsel ve 6 trilyon TL'lik ilave 81000 kırsal konut öngörülmektedir. Konut sektörünün bir önemi de yüksek istihdam sağlamasıdır.

Ormanlık çalışmaları, gene entegre bir yaklaşımla Havza Geliştirme Projesi çerçevesinde ele alınmıştır. Bu da bir diğer istihdam yaratıcı sektördür.

Aksiyon Planında ayrıca uygulamalardaki aksaklıklar ve çözüm alternatifleri ile personel ve ücret politikaları ile ilgili bir bölüm de yer almaktadır.

3. İDARİ YAPI

A. Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı (Yapısı, Görevleri, Yetki ve Sorumlulukları)

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı, 6 Kasım 1989 tarihli ve 20334 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş olup, Güneydoğu Anadolu Projesi Yüksek Kurulu ile Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi)'nden oluşmaktadır. GAP Yüksek Kurulu, Başbakan veya görevlendireceği bir Devlet Bakanının başkanlığında, GAP ile görevli Devlet Bakanı, DPT'nin bağlı olduğu Devlet Bakanı ve Bayındırlık ve İskan Bakanından oluşmaktadır. GAP İdaresi, Merkez Teşkilatı Ankara'da, Bölge Müdürlüğü ise Şanlıurfa'da olmak üzere, değişik sektör ve disiplinlerde çalışan uzmanlardan meydana gelmiştir.

a. Güneydoğu Anadolu Projesi Yüksek Kurulu

GAP Yüksek Kurulu'nun görevi, GAP İdaresi tarafından hazırlanacak her türlü plan, proje ve programları inceleyerek karara bağlamaktır. Bunun için Yüksek Kurul, GAP İdaresi tarafından tesbit edilen gündemindeki konuları görüşmek üzere periyodik olarak toplanmaktadır.

Bu toplantılarda görüşülen konular, Kurulun onayından geçtikten sonra karar haline getirilmekte ve gereği için ilgili diğer Bakanlıklara iletilmektedir.

GAP Yüksek Kurulu 1992 yılında bir kez toplanarak (20.2.1992) tamamlanan Ekonomik Kalkınma Ajansı Çalışması ile Tarımsal Araştırma Geliştirme Proje Paketinin II. aşamasının yürütülmesi ile GAP Bölgesi Acil Altyapı çalışmalarının başlatılması hakkında karar alınmıştır.

b. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

GAP İdaresi Başkanlığı, Merkez ve Taşra Teşkilatı olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Merkez Teşkilatı, bir Başkan ile iki Başkan Yardımcısından, Taşra Teşkilatı ise bir Bölge Müdürü ile üç Grup Müdüründen oluşmuştur. Bu yapı, değişik sektör ve disiplinlerde çalışan uzmanlar ile (Bölge Plancısı, Şehir Plancısı, Ziraat Mühendisi, Mimar, Su Ürünleri Mühendisi, Çevre Mühendisi, İnşaat Mühendisi, Harita Mühendisi, Endüstri Mühendisi, Sosyolog ve Ekonomist) ve destek personelden müteşekkildir.

c. GAP İdaresi'nin Görev ve Sorumlulukları

GAP İdaresi'nin kuruluş amacı, "... GAP kapsamına giren yöreleri (Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Batman ve Şırnak illerini) süratle kalkındırmak, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı,

ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbirleri almak veya aldirmek, kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak ..." olarak belirlenmiştir.

GAP İdaresinin planlama, teşkilatlanma ve uygulama konularındaki temel yaklaşımını; Bölgesel Planlama, adem-i merkeziyetçilik, entegrasyon ve koordinasyon ile izleme ve değerlendirme başlıkları altında ortaya koymak mümkündür.

aa. Geniş Kapsamlı Bölge Planlaması

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kalkınmasıyla ilgili bütün çalışma ve faaliyetlerin tüm sosyal ve ekonomik sektörleri içine alacak bir "geniş kapsamlı bölgesel planlama" yaklaşımı içinde kalkınmanın amaç, hedef ve stratejileri ile uyumlu bir şekilde planlanması ve yürütülmesi GAP İdaresi'nin asli görevidir. Bu kapsamlı planlama ile karar vericiye Bölge'nin gelişme yönleri ve büyüklükleriyle ilişkisini kurmak ve sektörel yatırımları zaman ve mekan boyutları içinde değerlendirerek somut çerçeveler çizmek olanağı yaratmak amaçlanmaktadır. Hazırlanmış olan GAP Master Planı bu konuda temel rehber olarak kullanılmaktadır. 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname de bu görevin yasal dayanağını teşkil etmektedir.

bb. Adem-i Merkeziyetçilik

Bir bölge kalkınma perspektifinin geliştirilmesi, bir bölge planının yapılması ve bunun programlanması Bölge potansiyelinin iyi bilinmesine bağlı olup bu da bölgesel bazda kurulmuş bir teşkilat gerektirir. Plandan türetilen program, proje ve uygulamaların takibi, Bölge'ye dışarıdan yatırımları çekmek, yerel müteşebbisleri harekete geçirmek, yönlendirmek, yine bölgesel ve yerel bazda örgütlenmiş kuruluşların varlığı ile sağlanabilir. Mekansal temele oturmamış bir planlama ve programlamada entegrasyon ve koordinasyon ancak sektörel bazda sağlanabilir ki bu da bölgesel çerçevede yeterli değildir. Bölgesel bazda teşkilatlanmış bir planlama, mekan olarak uzakta bulunan merkezi kuruluşlarca önemi algılanamayan bölgesel sorunların doğru bir şekilde ve zamanında teşhisini ve çözüm yollarının gecikmeden geliştirilmesini sağlayan daha sağlıklı bir yaklaşımdır. GAP İdaresi, Bölge Müdürlüğü düzeyinde teşkilatlanma ile çalışma ve faaliyetlerin yerinde ve mümkün olduğunca adem-i merkeziyetçi bir yaklaşımla yürütülmesini amaçlamaktadır.

cc. Entegrasyon ve Koordinasyon

GAP İdaresi'nin en önemli kuruluş amaçlarından birisi de Bölge'de mekansal olarak sektörler arası entegrasyonu sağlamak ve yine Bölge'de faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların bir bütünlük içinde çalışması için aralarındaki koordinasyonu kurmak ve kamu kuruluşlarının Bölge'nin fiziki ve sosyal altyapı

projelerini geliştirirken birbirleriyle haberli ve bağlantılı olarak ortak varsayımlarla, aynı çerçevede hareket etmesini sağlamaktır. Böylece faaliyetlerin birbirlerinden bağımsız olarak, kuruluşların kendi özel hedef ve öncelikleri doğrultusunda gerçekleştirilmesinden doğacak kaynak ve zaman israfı önlenmiş ve işler Bölge'nin planlama stratejisine uygun şekilde yürütülmüş olmaktadır.

dd. İzleme ve Değerlendirme

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kalkınmasında İdare'nin önemli avantajı, Bölge'de fiilen bulunarak ilgili kuruluşlarca yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirilmesini yapabilmektedir. Bu şekilde darboğazların tesbiti ve gerekli önlemlerin alınmasıyla GAP Master Planında çizilen çerçevenin uygulanabilmesi ve plan etkinliğinin yükseltilmesi için gerekli yönlendirmeler yapılabilmektedir.

d. GAP İdaresi'nin Programına Esas Olan Hususlar

Yukarıda belirtilen dört ana prensip, GAP İdaresi çalışmalarına esas teşkil etmektedir. Bu prensiplerin, GAP İdaresi'nin çalışmalarına yansımada aşağıdaki hususlar belirleyici olarak alınmaktadır.

İdare, Bölge kalkınmasına yönelik olarak geniş kapsamlı, uzun vadeli ve yıllık programlar hazırlayacak, ilgili sektörler için hedef ve stratejiler belirleyecektir.

GAP kapsamındaki bütün çalışma ve faaliyetlerin, bölge kalkınma planlaması çerçevesinde yürütüleceği hususundan hareketle, GAP Master Planı uyarınca çizilen çerçevenin uygulanabilmesi için, GAP İdaresi'nin en öncelikli çalışma konusu ilgili kuruluşların Bölge'ye yönelik faaliyetlerini yönlendirmek ve koordine etmektir.

Bu amaçla GAP İdaresi, Bölge'nin kalkınma amaç, hedef ve stratejileri ile uyumlu bir gelişme sağlanabilmesi için gerekli plan ve projeleri bizzat yapacak veya yaptıracaktır. Bölge'de faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile Belediyelerin yıllık bütçeleriyle yatırım programları da GAP İdaresi tarafından incelenecektir. Bu görevlere ek olarak, Bölge'de kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında çalışmalar ve Nazım Uygulama İmar Planları ile revizyonların tamamı veya bir kısmının plan değişikliği GAP İdaresi tarafından yapılacak veya yaptıırılacaktır.

f. GAP İdaresi Faaliyet ve Çalışmalarının Sınıflandırılması

Yukarıda özetlenen prensip ve görevler ışığında, genel hatlarıyla geniş kapsamlı bölge planlaması ve bu çerçevede içinde sektörel bazda birden fazla kuruluşu ilgilendiren planlama çalışmaları GAP İdaresi tarafından yapılacak

veya yaptırılacaktır. Öte yandan, uygulamalar mümkün olduğu ölçüde yasal sorumluluk taşıyan ilgili kuruluşlara bırakılmaktadır. Bu iki uç arasındaki projeler ise proje bazında değerlendirilmektedir. Bölge'de kalkınmaya yönelik faaliyet ve çalışmalar aşağıdaki üç genel kategoride toplanmaktadır.

- İlgili Kuruluşların Kendi Plan ve Programları Çerçevesindeki Faaliyetler:

Bu kategorideki çalışmalardan plan ve proje aşamasında olanlar GAP İdaresi tarafından yeniden değerlendirilecek ve gerekirse revize edilmeleri sağlanacaktır. Uygulaması başlatılmış olanlar için ise etkin bir koordinasyon, izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.

- GAP İdaresi'nce Programlanacak ve İlgili Kuruluşlarca Yürütülecek Çalışma ve Faaliyetler:

Bu kategorideki işler, GAP İdaresi'nce planlanacak ve/veya projelendirilecek ve İdare'nin koordinasyonu altında ilgili kuruluşlarca yürütülecektir.

- GAP İdaresi'nce Yürütülecek Çalışmalar:

Bu grupta, sektörel bazda bölge kalkınma planlaması çalışmaları, çok sektörlü projeler, çok sayıda kuruluşu ilgilendiren projeler, Üniversitelerce ve araştırma kuruluşlarınca yapılacak projeler ile GAP Master Planı'nda belirtilen öncelikli projeler yer almaktadır.

4. PROJE ÇALIŞMALARI

A) GAP İDARESİ'NCE YÜRÜTÜLMEKTE OLAN PROJELER:

I. Devam Eden Projeler

1. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ ŞANLIURFA İLİ ARAZİ DÜZENLEMESİ PROJESİ
- Projenin Amacı : 1993 yılı Mayıs ayında başlayacak olan sulamalara hazırlık olmak üzere Şanlıurfa ovasındaki kırsal yerleşimlerin ve tarımsal altyapının düzenlenmesidir.
- Projenin Kapsamı : Şanlıurfa ilinde 74.700 hektarlık (ikicırcıp'ta 20.700, Şanlıurfa Ovasında 43.000 ve Akçakale'de 11 000 hektarlık olmak üzere) bir alanı kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 6.7.1989 - Ekim 1993 (Uzatma dahil)

Proje Maliyeti	: 7 Milyar TL (İhale bedeli)
Mevcut Durum	: İkicırcıp ovası arazi toplulaştırılması çalışması 1991 yılında tamamlanmıştır. Şanlıurfa Ovası arazi düzenlemesi kapsamında 40 köyün plan ve projeleri hazırlanmıştır. 20 tanesinin arazi toplulaştırması projesi Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce onaylanmış ve bunlardan 9'unun araziyle aplikasyonu tesis edilmiştir.
1992 Yılı Harcaması	: 1.624 milyon TL.
2. Projenin Adı	: ŞANLIURFA İMARSIZ KONUT ALANLARININ İSLAH, YASALLAŞTIRMA VE ALTYAPI PROJELENDİRME ÇALIŞMASI
Projenin Amacı	: Şanlıurfa'daki imarsız konut alanlarının ıslah edilmesi, mülkiyet sorunlarının giderilmesi ve altyapı imkanlarının iyileştirilmesidir.
Projenin Kapsamı	: Proje yaklaşık 150.000 kişinin yaşadığı 350 hektarlık imarsız konut alanını kapsamaktadır.
Başlangıç ve Bitiş Tarihi	: 25 Ekim 1989 - 25 Nisan 1991 (18 ay) Başlangıç süresi 18 ay olarak planlanmış olan ve 4 etaptan oluşan projenin 4.ncü etabının sit alanı içinde kalması ve bu alanda ek proje yapılması nedeniyle proje süresi 2 yıl uzamıştır.
Proje Maliyeti	: 930 milyon TL. (1989 fiyatlarıyla)
Mevcut Durum	: - I., II., III. ve IV. etaplara ait ıslah imar planı ve altyapı projeleri ile I. ve II. etapların arazi aplikasyon işleri tamamlanmıştır. - III. Etap arazi aplikasyon çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışmalar 1993 yılı ilk yarısında tamamlanacaktır. - IV. Etap arazi aplikasyonu, alanın sit sahası içinde kalması nedeniyle, İller Bankası ile yapılan bir protokol sonucu, proje kapsamından çıkarılmıştır.
1992 Yılı Harcaması	: 840 milyon TL

3. Projenin Adı : GAP ULAŞIM VE ALTYAPI GELİŞTİRME ÇALIŞMASI
- Projenin Amacı : GAP Master Planı'nda belirlenen makro çerçeve dahilinde Bölge'deki gelişmeleri kontrol edebilmek ve/veya yönlendirebilmek için Bölge ve kent ölçeklerinde uygulanabilir plan, program ve projeler üretmektir.
- Projenin Kapsamı : 2005 yılı itibarıyla GAP Bölgesi'nin endüstriyel gelişme potansiyelini, ümitvar sanayi türlerini ve bunların mekansal dağılımını, ana ulaşım sisteminin ne olması gerektiğinin belirlenmesini, nüfusu 2005 yılında 10.000'in üzerinde olması beklenen 45 kent için nazım ve uygulama imar planlarının yapılması veya mevcut planların revize edilmesini ve bu kentler için kanalizasyon, içmesuyu, elektrik, tele-iletişim, katı atık toplama ve tasfiyesi ve arıtma konularında projelerin yapılmasını ihtiva etmektedir.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 2 Ocak 1991 - 31 Aralık 1992 (30 Haziran 1993'e kadar süre uzatımı verildi)
- Projenin Maliyeti : 18.320.000.000 TL (Sözleşme bedeli)
- Mevcut Durum : Çalışma kapsamında Bölge'nin sosyo-ekonomik durumu ayrıntılı olarak incelenmiş ve konuyla ilgili ön raporlar hazırlanmıştır.
- Ekonomik ve sosyal faaliyetlerin mekansal dağılımı için bir optimizasyon modeli geliştirilmiştir. Bu modelde, Bölge'de üretilecek nihai mal ve hizmetlerin; tüm diğer üretici birimlerin dikkate alındığı bir ortamda karşılaştırmalı üstünlüklerin tespiti, talep ve arz miktarı, ürün bazında ithalatçı ve ihracatçı birimlerin ürün+taşıma fiatları dikkate alınarak tespit edilmesi Bölge gelirini maksimize etmek amacıyla Bölge üretim faaliyetlerinin konumsal dağılımı belirlenmiştir. Çalışma sonucunda üretim tahminleri yapılmış, tüketim miktarları bulunmuş, her bir ürün için işgücü ve makina gücü birim zamanları, ücretleri, ekim-dikim-hayat-harman zamanı, girdi kullanımı, miktarı, bedeli, toprak rantı veya sabit tesis amortismanı, faiz ve

birim alandan elde edilen net gelir hesaplanmış, her bir ürün için maksimum talep potansiyeli bulunmuş, GAP ilçeleri düzeyinde arazi, sulama suyu, iç ve dış talep kısıtları çerçevesinde optimum tarım ve sanayi ürün deseni çıkartılmış, tarıma dayalı imalat sanayi konumu ve arazi talebi belirlenmiş ve optimal mal akım büyüklükleri tespit edilmiştir. Bölge'nin ulaşım yapısı incelenmiş, ileriye dönük çalışmalar devam etmekte olup, taslak nihai rapor teslim edilmiştir. GAP Uluslararası Havaalanı, GAP Dış Limanları ve Atatürk Baraj Gölü Geçişi konularında ön etüdler yapılmış olup, alternatif alanlar belirlenmiştir. 25 şehir merkezine ait Nazım ve Uygulama İmar Planları yapımı devam etmekte olup; Sason, Ergani ve Yeşilli yerleşmelerinin Analitik Etütleri incelenmek üzere Başkanlığımıza verilmiştir. Plan çalışmalarında ortaya çıkan 10 yerleşim yerine ait jeolojik etüt ölçekli Gaziantep çevre düzeni planı da teslim edilmiştir. Nazım İmar Planı ve diğer çalışmalar sonucunda ortaya çıkan veriler çerçevesinde halihazır haritası yetersiz olan 16 yerleşmenin harita alımı yapılmıştır. Altyapı projelerinden içmesuyu ve kanalizasyon projeleri yapılan 30 yerleşim yerinden 15'nin içmesuyu projeleri, 13'nün kanalizasyon projeleri, elektrik projesi hazırlanan 17 yerleşmenin 10'nun orta gerilim elektrik projesi, arıtma projesi hazırlanan 9 yerleşmenin 8'nin fikir düzeyindeki arıtma projeleri, tele-iletişim projesi hazırlanan 4 yerleşmenin projeleri hazırlanıp Başkanlığımıza verilmiştir.

1992 Yılı Harcaması : 10.512.391.400 TL.

4. Projenin Adı : TARIMSAL PAZARLAMA VE ÜRÜN DESENİ ÇALIŞMASI

Projenin Amacı : Bölge'nin sosyo-ekonomik yapısına, toprak ve su kaynaklarına ve yurtiçi yurtdışı pazar arz ve talep projeksiyonlarına bağlı olarak önümüzdeki

15-20 yıllık süre içinde uygulanması yararlı görülen tarımsal politika ve üretim planlamalarına veri sağlamak.

Projenin Kapsamı

: Üç başlık altında toplanabilir.

a- Tarım Ürünleri Pazar Araştırması;

Dünya pazarlarını, dünya arz talebini, ticaret dengelerini ve 2010 yılı ticaret fiyatlarını tahmin etmek, iç pazardaki gelişmelerle dünya pazar koşullarını araştırmak ve GAP için anlamlı ürünlerin miktar ve fiyatlarının projeksiyonunu hazırlamak.

b- Ürün Deseninin Planlanması;

Dünya tarım ürünleri arz ve talep projeksiyonlarını Bölge'nin toprak, su iklim, tarımsal girdiler gibi kaynakları bazında ortaya koymak, sulama havzaları bazında üretim planı hazırlamak.

c- Tarımsal Pazarlama ve Ürün Deseni Planlama Çalışmalarının Bütünleşmesi;

Projenin pazarlama ve ürün deseni boyutlarından çıkan sonuçların, birbirleri açısından hangi politikalar gerektirdiğini incelemek ve bu yönde öneriler geliştirmek.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi

: 17.06.1991 - 25.07.1992

Projenin Maliyeti

: 2.400.327 DM

Mevcut Durumu

: Proje 1992 Temmuz ayında tamamlanmış olup, sonuç raporları ilgili tüm kuruluşlara dağıtılmıştır. Proje çalışmasından elde edilen genel sonuçları aşağıdaki şekilde ifade etmek mümkündür.

-Projede sunulan sonuçlar ve öneriler doğa yasası değildir. Değişen şartlara göre sürekli güncellenmelidir.

-Tarım politikasının amacı toplum refahını artırmaktır. Amaç GAP tarım sektörü veya üretici ile sınırlı olmamalıdır.

-GAP'ın sağlayacağı arz artışı önemli ölçüde iç talebe gidecektir.

-Projelerin tamamlanması ile GAP, Türkiye'nin geri kalanına bağlı olmaktan çıkacak, birçok üründe ürün fazlasını Bölge dışına satar duruma gelecektir.

-Dış ticarete Türkiye ve uluslararası serbestleşme Türkiye'nin tarım dış ticaretine olumlu etki yapacaktır.

1992 Yılı Harcaması : 5.435.776.200 TL.

5. Projenin Adı : GAP BÖLGESİNDEKİ TARIM İŞLETMELERİNİN EKONOMİK ANALİZİ; KISA, ORTA VE UZUN VADEDEKİ KREDİ İHTİYAÇLARININ SAPTANMASI

Projenin Amacı

: GAP Bölgesinde tarım işletmelerinin mevcut sosyo-ekonomik yapısının ortaya konması, Bölge'de halen uygulanmakta olan tarımsal kredi uygulamalarının araştırılması, aksaklık ve darboğazların nedenlerinin belirlenmesi, üretim deseninde (sulu ve kuru koşullarda) yer alacak ürünlerin farklı işletme büyüklük gruplarındaki maliyetlerinin ürün ve işletme bazında kredi ihtiyacının araştırılması ile sulamaya açılacak tarım alanları ve kuru tarım alanlarında yer alacak işletmelerin kısa, orta ve uzun vadedeki kredi ihtiyaç projeksiyonlarının tespit edilerek, fonksiyonel ve alternatif tarımsal kredi modellerinin araştırılması ve geliştirilmesidir.

Projenin Kapsamı

: GAP alanında bulunan ve ileride sulanacak araziler üzerinde halen faaliyetlerini sürdüren tarım işletmeleri, sulanacak alanlar dışındaki tarım işletmelerinin tamamı bu çalışmanın kapsamı içinde yer almaktadır.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi

: 1.7.1991-30.6.1992 (01.4.1994'e kadar uzatıldı.)

Projenin Maliyeti

: 726 Milyon TL (ihale bedeli)

Mevcut Durum

: I. ve II.ara raporlar bitmiş, anketler hazırlanmış ve sahada test edilmiştir. Tübitak ve A.Ü.Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nün 1.7.1991 tarihinde ortaklaşa başlattıkları proje,

proje lideri değişikliği sebebiyle 6.5.1992 tarihinde durdurulmuştur.

Tübitak tarafından 10.12.1992 tarihinde Ç.Ü.Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü öğretim üyelerinden Prof.Dr.Oğuz Yurdakul'un proje liderliğine atanması ile proje 1.4.1994'e kadar uzatılmış çalışmalar yeniden başlamıştır.

1992 Yılı Harcaması : 1992 yılı içinde harcama yapılmamıştır.

6. Projenin Adı : HASANKEYF TARİHİ VE ARKEOLOJİK SİT ALANI ARAŞTIRMA, KAZI VE KURTARMA ÇALIŞMASI

Projenin Amacı : Ilısu Baraj gölü altında kalacak olan Hasankeyf yerleşmesindeki kültür varlıklarının kurtarılmasıdır.

Projenin Kapsamı : Güneydoğu Anadolu Bölge'sindeki tarihi mirasın, çevre ve kültürel değerlerin korunması anlayışının tüm projeye ilişkin çalışmalarda dikkate alınması için İdaremiz, Kültür Bakanlığı'nca yürütülen bu projeye finansman desteği sağlamaktadır.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 1990 -2000

Projenin Maliyeti : -AP Bölgesi'nde ekolojik, ekonomik ve pazar koşullarına en uygun üretim sistemlerinin

Mevcut Durum : Bölge'nin güvenlik problemleri nedeniyle, 1992 yılında, kazı ve araştırma ekibince Hasankeyf'te kazı ve araştırma çalışması yapılmamıştır.

1992 Yılı Harcaması : 25 milyon TL. kaynaklarının incelenerek etkin bir şekilde planlanması, toprak verimliliğinin sürekli yüksek tutulması ile tarımsal mekanizasyonun geliştirilmesine yönelik

7. Projenin Adı : SULAMA KANALLARINDAKİ SUYUN REGÜLASYONU VE SU TASARRUFU SAĞLAYAN SULAMA METOT VE TEKNOLOJİLERİ.

Projenin Amacı : 1993 yılı içinde bitirilmesi planlanmış olan bu çalışma, suyun ana kanaldan alınarak sekonder kanallar ve tersiyerler düzeyinde dağıtımını ile ilgili dört değişik sulama sisteminin 3000 hektarlık bir pilot bölgede uygulanmasını içerir.

Projenin Kapsamı : Bu çalışmada ana amaç halkın ve işletmeciler personelin denenen sulama sistemlerine uyumunu gözlemek ve onları eğitmektir.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : Haziran 1991 - 30 Kasım 1992 (Eylül 1993'e kadar uzatıldı).

Proje Maliyeti : 6.046.020 F.F (Sözleşme bedeli)

Mevcut Durum : Halen Harran ana kanalında: Kanala ait hidrolik çalışmalar tamamlanmış olup, memba-mensap kontrollü çek kalıp ve betonarme projeleri yapılmıştır.

Teknoloji transferi konusunda firma yetkilileri İdaremiz, DSİ ve KHGM ilgili personeline hazırladıkları bilgisayar programı hakkında kurs düzenlemişlerdir.

Pilot alan çalışmasında detay proje çalışmaları devam etmektedir.

1992 Yılı Harcaması : 1.724.451.600 TL.

8. Projenin Adı : GAP TARIMSAL ARAŞTIRMA İNCELEME VE GELİŞTİRME PROJE PAKETİ

Projenin Amacı : GAP Bölgesi'nde ekolojik, ekonomik ve pazar koşullarına en uygun üretim sistemlerinin saptanması, üretime alınacak tür ve çeşitlerin optimum yetiştirme tekniklerinin bulunması, bitki hastalık ve zararlılarının tespiti ve yararlanılacak mücadele şeklinin belirlenmesi, toprak ve su kaynaklarının incelenerek etkin bir şekilde planlanması, toprak verimliliğinin sürekli yüksek tutulması ile tarımsal mekanizasyonun geliştirilmesine yönelik araştırmalar bu projenin amacını teşkil etmektedir.

Proje Kapsamı : Devlet Planlama Teşkilatı ile Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlığı arasındaki sözleşmeye dayalı olarak 1988'den itibaren, Proje kapsamında geliştirilen Şanlıurfa, Koruklu Tarımsal Araştırma İstasyonu

ile Ceylanpınar Tarım İşletmesi arazisi üzerinde yürütülen bu proje çalışmaları Haziran-1992'de sonuçlanmıştır.

Proje Paketinin ilk 4 yıllık diliminde, Bölge'nin sulu koşullarına en iyi uyum gösterecek bitkisel ve hayvansal tür, çeşit ve ırkların belirlenmesine ağırlık verilmiştir.

Proje Paketi, 4 ana bileşen içinde yer alan 31 adet alt projeden oluşmuştur.

1. Entegre Tarımsal Araştırma ve Geliştirme Proje Paketi,
2. Koruklu Tarımsal Araştırma İstasyonunun Kurulması ve Yönetimi,
3. GAP Bölgesi'nde Tarımsal Konularda Veri Bankası Oluşturulması,
4. Uzaktan Algılama Merkezinin Kurulması ve yönetimi.

1992 Yılı Harcaması : 4.950.784.600 TL.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi

: 1988 - 1992

Proje Maliyeti

: 4.524.817.000 TL.

Mevcut Durum

: Proje Paketinde yer alan 31 adet alt projeden 23 adedinin Kesin Sonuç Raporu Başkanlığımıza iletilmiş ve bunların ilgili kuruluşlara dağıtımını gerçekleştirilmiştir.

Projenin Kapsamı

Proje Paketi arazi çalışmaları fiilen Haziran 1992'de tamamlanmış gözlem ve bulguların değerlendirilmesi ve Kesin Sonuç Raporu'na bağlanması gereken 8 adet alt projenin sonucu ise halen beklenmektedir. (Uzatma dahil)

Başlangıç ve Bitiş Tarihi

Projenin Maliyeti

Projenin son ödemesini teşkil eden 85.736.000 TL'lik dilimi sözkonusu 8 adet alt projenin Kesin Sonuç Raporlarının Başkanlığımıza teslimini takiben yapılacaktır.

Mevcut Durum

1992 Yılı Harcaması

: 1992 yılı içinde ödeme yapılmamış 85.736.000 TL emanete alınmıştır.

1992 Yılı Harcaması

: 2.134.339.900 TL.

9. Projenin Adı : ŞANLIURFA STOL TİPİ HAVAALANI'NIN STANDARTLARA UYGUN HALE GETİRİLMESİ
- Projenin Amacı : Şanlıurfa Stol Tipi Havaalanı'nın Kommuter tipi uçakların kısıtsız kullanımına imkan tanıyacak şekilde revize edilmesi.
- Projenin Kapsamı : Projenin kapsamında mevcut pistin onarımı, uzatılması, ilave apronun inşa edilmesi, mevcut kanalların revizesi, akaryakıt ve pompa tesislerinin yapılması, sundurma ve garaj yapılması ve aydınlatma işi bulunmaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 16.01.1991 - 9.12.1992 (uzatmalar dahil)
- Projenin Maliyeti : 4.853.750.000 TL. (İhale Bedeli)
- Mevcut Durum : Proje 9.12.1992 tarihinde tamamlanmıştır.
- 1992 Yılı Harcaması : 4.950.284.600 TL.

10. Projenin Adı : ŞANLIURFA HAVA ALANI TERMİNAL BİNASI İNŞAATI İLE HANGAR YAPIMI
- Projenin Amacı : Pistin yapılıp, incek uçak kapasitesinin arttırılması ile meydana gelen Terminal Binası kapasitesindeki eksikliğin giderilmesidir.
- Projenin Kapsamı : Pist ve aydınlatması yapılmış olan mevcut havaalanına yeni bir Terminal Binası ve Uçuş Kontrol Kulesi yapılmasıdır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 23.10.1991 - 30.6.1993 (Uzatma dahil)
- Projenin Maliyeti : 3.072.277.500 TL.
- Mevcut Durum : Kaba inşaat olarak çatı kapatılmaya başlanmıştır, kulenin taban tabliye betonu bitirilmiştir. Üst kolon tabliye betonu dökülmek üzere ihzarat devam etmektedir.
- 1992 Yılı Harcaması : 3.134.339.900 TL.

11. Projenin Adı : ELEKTRONİK BİLGİ BANKASI (YÖNETİM BİLGİ SİSTEMİ)
- Projenin Amacı : İdare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının Bölge ile ilgili plan, proje ve uygulamalarının koordinasyon içerisinde yürütülmesinin sağlanabilmesi için bir Yönetim Bilgi Sisteminin Kurulmasıdır.
- Proje Kapsamı : Proje İdare fonksiyonlarının tamamı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının Bölge Kalkınması ile ilgili bütün faaliyetlerini kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 5 Kasım 1992 - 5 Mart 1994
- Projenin Maliyeti : 559.045 ABD \$ + 4.058.570.000 TL.
- Mevcut Durum : Çalışma çerçevesinde, İdaremiz uzmanları ile görüşmeler ve personele temel bilgisayar eğitim programı uygulamasına başlanmıştır.
- 1992 Yılı Harcaması : 1.221.778.300 TL. (avans ödemesi)
12. Projenin Adı : DİYARBAKIR ÇEVRE ARAŞTIRMASI
- Projenin Amacı : Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illerinde mevcut flora ve fauna kaynaklarının envanterini çıkartmak, mevcut doğal kaynaklardaki kirlenmenin boyutlarını ve kirletici çeşitlerini belirlemek, kalite limitlerini tespit ederek yörede çevre parametrelerini düzenli takip edebilecek bir izleme-değerlendirme sistemi kurmaktır.
- Projenin Kapsamı : 3 aşamadan meydana gelen projenin, mevcut flora ve fauna kaynaklarının envanterini çıkartmak olan 1. aşaması için Dicle Üniversitesi ile İdaremiz bir sözleşme imzalamıştır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 14.09.1992 - 14.09.1993
- Projenin Maliyeti : 450 milyon TL.
- Mevcut Durum : Projenin I. gelişme raporu Aralık 1992 sonunda İdaremize sunulmuştur.

Proje raporları ayrıca Çevre Bakanlığı'na bilgi amacı ile gönderilmiştir.

1992 Yılı Harcaması : 100.800.000 TL.

13. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ'NDE TOPLUMSAL DEĞİŞME EĞİLİMLERİ ARAŞTIRMASI

Projenin Amacı : Bölge'deki kentsel ve kırsal toplulukların, sosyal profilini çıkararak GAP'ın bu yapıda yaratacağı değişimleri, dinamikleriyle birlikte tespit etmektir.

Projenin Kapsamı : Çalışma Bölge'deki İdari bölünmeye göre 5 ili kapsamaktadır. (Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman ve Mardin)

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 18.06.1992 - 18.04.1993

Projenin Maliyeti : 640 milyon TL.

Mevcut Durum : Ziraat Mühendisleri Odası tarafından yürütülen Projenin başlamasından bu yana İdaremize sunulmuş olan Temmuz 1992 tarihli örneklem geliştirme ve gözlem tekniği üzerine olan I.ara rapor, Eylül 1992 tarihli örneklem standartlarını belirleyen II.ara rapor ve Kasım 1992 tarihli daha önce belirlenen ilke ve kurallar doğrultusunda örneklem seçiminin yapıldığı, yerleşim örnekleri üzerinde temsil yeteneği taşıyan örneklerde asıl uygulamanın yapıldığını bildiren III.ara raporlar tamamlanmıştır.

1992 Yılı Harcaması : 448.000.000 TL.

14. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ NÜFUS HAREKETLERİ ARAŞTIRMASI

Projenin Amacı : Bölge'de göç eğilimlerini saptayarak, GAP'ın gerçekleşmesini müteakip Bölge'nin hangi merkezlerine ne türde nüfusun akacağını hesaplamak ve bu merkezlerde ortaya çıkacak altyapı, sosyal hizmetler vb. ihtiyaçları tespit edip, istihdam planlamasına yardımcı olmaktır.

- Projenin Kapsamı : Bölge illeri ile Adana, İstanbul, İzmir gibi göç çeken illerde yapılan saha araştırmalarını içermektedir.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 21.07.1992 - 21.07.1993
- Projenin Maliyeti : 1.682.992.300 TL.
- Mevcut Durum : ODTÜ Sosyoloji Bölümü tarafından yürütülmekte olan Proje'nin Ağustos 1992 tarihli I.ana raporunda hazırlanan anket soruları, Kasım 1992 tarihli II.ara raporunda pilot çalışma sırasında ve sonrasında düzeltilen soru kağıtları ile geliştirilmiş kodlama çerçeveleri İdaremize teslim edilmiştir. 7 Aralık 1992 tarihli raporumuz ile görüş ve önerilerimiz doğrultusunda anketlerde düzeltmeler yapılmıştır.
- 1992 Yılı Harcaması : 1.130.981.500 TL.
15. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ BARAJ GÖL AYNASI ALTINDA KALACAK YÖRELERDE İSTİHDAM VE YENİDEN YERLEŞTİRME SORUNLARI ARAŞTIRMASI
- Projenin Amacı : Baraj göl aynası altında kalacak yörelerde yaşayan nüfusun bir plan dahilinde yeniden yerleştirilmesini, maddi ve işgücü kaynaklarının rasyonel bir biçimde kullanılmasını sağlayacak politikalar oluşturmaktır.
- Projenin Kapsamı : Çalışma, GAP Bölgesi'nde yapımı bitmiş olan barajlardan Karakaya, Hacıhıdır, Hancağız ile yapımı sürenlerden Atatürk, Dicle, Kralkızı, Batman barajlarının göl aynalarının etkilediği ve nüfusun göç ettiği alanları kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 16.10.1992 - 16.10.1993
- Projenin Maliyeti : 1.470 milyon TL.
- Mevcut Durum : Sosyoloji Derneği tarafından yürütülmekte olan Proje'nin birinci ara raporunda anket formları İdaremize sunulmuş olup, rapor incelenerek görüş bildirilmiştir.

1992 Yılı Harcaması : 411.600.000 TL.

16. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ'NDE KADININ STATÜSÜ VE KALKINMA SÜRECİNE ENTEGRE EDİLMESİ ARAŞTIRMASI
- Projenin Amacı : Çağdaş toplum standartlarının gerisinde kalan Bölge kadınının kalkınmış bir toplumun sosyo-kültürel ve ekonomik standartlarına uygun niteliklerle donanmasına ve özellikle GAP'ın başarıya ulaşabilmesi ve Bölge kadının da bu başarının nimetlerinden eşit düzeyde yararlanabilmesi için Proje'ye aktif katılımını sağlayacak yol ve araçların belirlenmesidir.
- Projenin Kapsamı : GAP Bölgesi illerinin tümünü kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 28.09.1992 - 28.09.1993
- Projenin Maliyeti : 1.549 milyon TL.
- Mevcut Durum : Türkiye Kalkınma Vakfı tarafından yürütülen Projenin 4.12.1992 tarihli I.ara raporunda, araştırma grubu denencelerinin ve inceleme konularının saptanması amacıyla Ankara'da 25.11.1992 tarihinde bir "workshop" düzenlenmiş, daha sonra araştırma grubundan dört kişilik bir ekibin Bölge'ye giderek daha sonraki aşamalarda yapılacak çalışmalara temel olacak gözlemlerde bulunmuştur.
- 1992 yılı Harcaması : 693.952.000 TL.

17. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ'NDE TARIMSAL MEKANİZASYON İHTİYAÇLARI ETÜDÜ
- Projenin Amacı : Bölge'nin sulamaya açılmasından sonra kuru ve sulu tarım alanlarındaki mekanizasyon ihtiyaçlarını belirlemek, bunların Bölge'deki üretim planlamasını yapmak ve bakım-onarım etkinliklerinin organizasyonuna ilişkin çözüm seçeneklerini belirlemektir.

Projenin Kapsamı : Bölge içinde sulanacak ve sulanmayacak tüm alanları kapsamaktadır.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 24.12.1992 - 30.08.1994

Projenin Maliyeti : 2.534 milyon TL.

Mevcut Durum : 23.12.1992 tarihinde Tarımsal Enerji ve Mekanizasyon Araştırma ve Eğitim Vakfı ile sözleşme imzalandı.

1992 Yılı Harcaması : 1992 yılı içerisinde harcama yapılmadı.

18. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ'NDEKİ YERLEŞMELERDE ORTAYA ÇIKACAK ACİL ALTYAPI SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİ

Projenin Amacı : GAP Bölgesi içerisindeki yerleşmelerin altyapı sorunlarının çözümüne yönelik olarak belediyelere destek sağlamaktır.

Projenin Kapsamı : GAP Bölgesi'ndeki yerleşmelerin acil ihtiyacı olan altyapı onarımı inşaat ve malzeme alımlarını kapsamaktadır.

Projenin Maliyeti : 3 milyar TL.

Mevcut Durum : Mardin, Kozluk, Lice, Hilvan, Bismil, Yaslıca, Savur, Harran, Kıyas, Kızıltepe ve Şanlıurfa belediyelerinin acil ihtiyaçları için İdaremizce katkılarda bulunulmuştur.

1992 Yılı Harcaması : 2.690.256.000 TL.

Bu proje kapsamında ayrıca aşağıdaki projeler de yürütülmektedir;

a. Projenin Adı : BATMAN KENTİ GAP MAHALLESİ ZEMİN ETÜDÜ SONDAJLARI

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 29.6.1992 - 22.10.1992

Mevcut Durum : MTA Genel Müdürlüğü ile söz konusu sondajları yaptırmak üzere bir sözleşme imzalanmıştır. Sonuç raporu Başkanlığımıza sunulmuştur.

1992 Yılı Harcaması : 96.270.000 TL.

b. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ İÇME VE KULLANMA SUYU DEZENFEKSİYONU PROJESİ

Projenin Amacı : GAP Bölgesi'nde mevcut dezenfeksiyon imkanlarının iyileştirilmesini sağlamak amacı ile kentsel ve kırsal yerleşimlerde dezenfeksiyon cihaz, dezenfektant ve yedek parça alımı ile bakım ve onarım olanaklarının geliştirilmesi ve konu ile ilgili eğitim çalışmaları yapılmasıdır.

Proje Kapsamı : GAP Bölgesi kentsel ve kırsal yerleşimleri.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 02.01.1993 - 31.12.1994

Mevcut Durum : 1993-1994 yılları yatırım programı hazırlanmıştır.

Projenin Maliyeti : 1993-1994 toplam maliyeti 9.240 milyon TL.

1992 Yılı Harcaması : -

19. Projenin Adı : GAP BÖLGESİ HARİTA, İMAR VE ALTYAPI İŞLERİ

Projenin Amacı : GAP Master Planı'nda belirlenen makro çerçeve dahilinde ve çalışmaları sürdürülen GAP Bölgesi Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışması sonuçlarına göre Bölge'deki gelişmeleri kontrol etmek, kent ölçeğinde 2005 yılı yeni nüfus büyüklüklerine göre harita, imar ve altyapı ihtiyaçlarını şimdiden planlamaktır.

Projenin Kapsamı : Proje, harita, imar planı, içmesuyu, kanalizasyon, arıtma, katı atık, tele-iletişim, elektrik, telekomünikasyon ve şehir içi yol projelerini kapsamaktadır.

Başlangıç ve Bitiş
Tarihi

: GAP Projesi süresince.

Projenin Maliyeti

: 6 milyar TL.

Mevcut Durum

: I. Harita İşleri

a. Adıyaman, Kilis-Nurdağı, Araban-Besni Harita Alımı ve Revizyonu işleri Haziran 1992 tarihinde, Bismil, Baykan-Çınar-Viranşehir-Bozova, Adıyaman Harita Alımı, revizyonu ve ilave işleri Temmuz 1992 ayında ihale edilmiş olup, 4 ay sürelidir.

b. GAP Bölgesi Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışması dahilinde Batman, Nizip, Nusaybin, Akçakale, Siverek ve Kozluk yerleşmelerinin Halihazır Harita Alımı tamamlanmıştır.

II. İmar Planlama İşleri

a. GAP Bölgesi Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışması dahilinde 25 yerleşmenin imar planlama çalışmaları devam etmektedir.

Bu çalışmalardan Sason, Yeşilli ve Ergani Nazım İmar Planlarının nihai teslimi yapılmıştır.

b. 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planlama Çalışmaları Şanlıurfa, Diyarbakır-Bismil-Çınar, Batman, Mardin-Kızıltepe, Adıyaman, Gaziantep-Oğuzeli, Viranşehir, Nizip, Birecik, Kilis-Öncüpınar yapılacaktır.

Bunlardan Şanlıurfa, Diyarbakır-Bismil-Çınar, Mardin-Kızıltepe, Gaziantep 1/25000 Taslak Çevre Düzeni Planları incelenmektedir.

III. Altyapı İşleri

GAP Bölgesi Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışması dahilinde;

a) Şanlıurfa İçmesuyu Projesi 1/1000 ölçekte hazırlanmış ve tamamlanmıştır. 27 yerleşmenin 1/5000 ölçekte içmesuyu projeleri

hazırlanmaktadır.

b) Atıksu arıtma konusunda ihaleye ön hazırlık niteliğinde 11 yerleşmenin fikir projeleri hazırlanmaktadır.

c) Katı atık konusunda ihaleye ön hazırlık niteliğinde 4 yerleşmenin fikir düzeyindeki projeleri hazırlanmaktadır. Gaziantep katı atık depolama yeri seçilmiş ve GAP İdaresi proje ve finans katkısıyla uygulamaya geçme aşamasına gelinmiştir.

d) 18 yerleşmenin 1/5000 ölçekli elektrik projeleri hazırlanmaktadır.

e) 40 yerleşmenin 1/5000 ölçekli tele-iletişim projeleri hazırlanmaktadır.

Bunlardan Şanlıurfa 1/1000 ölçekli içmesuyu projesi tamamlanmıştır. 1/5000 ölçekli Silopi, Kurtalan, Kahta, Siirt, Yeşilli ve Ergani içmesuyu projeleri Başkanlığımıza onay için sunulmuştur.

Gaziantep, Cizre, Kızıltepe, Kurtalan atıksu arıtma tesisi projeleri; Kahta, Kurtalan, Ergani ve Silopi kanalizasyon projeleri; Gaziantep katı atık projesi; Suruç, Kızıltepe, Kahta, İslahiye, Midyat, İdil elektrik projeleri; Suruç, Kahta, Silopi, Cizre, İslahiye tele-iletişim projeleri Başkanlığımızca sunulmuştur.

1992 Yılı Harcaması : a. Harita : 2.204.180.800 TL.

b. İmar Planı ve Altyapı: 1.522.061.410 TL.

II- Üzerinde Çalışma Yapılmakta Olan Projeler

1. Proje Adı : GAP BELEDİYELER'İNDE KURUMSAL GELİŞME VE REORGANİZASYON PROJESİ

Projenin Amacı : GAP Bölgesi'ndeki Belediyelerin verimliliğini ve etkinliğini arttırmak için ne gibi bir kurumsal model gerektiğinin araştırılmasıdır.

- Projenin Kapsamı : Konunun ilk etapta Diyarbakır Belediyesi bünyesinde ve bunu takiben de diğer belediyelerde uygulanabilirliğinin araştırılmasını kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : GAP Belediyeler Birliği'nce yaptırılacak proje, henüz ihale edilmemiştir. (8 ay süreceği öngörülmektedir.
- Projenin Maliyeti : -
- Mevcut Durum : -GAP Belediyeler Birliği'nce yürütülecek projeye İdaremizce finansman desteği sağlanacaktır. Proje iş tanımı İdaremizce prensip olarak uygun görülmüştür.
- 1992 Yılı Harcaması : -GAP Belediyeler Birliği'ne aktarılacak ödenek miktarı, ödeme şekli ve projenin ihale yöntemi ile ilgili protokol çalışmaları devam etmektedir.
- 1992 Yılı Harcaması : -

2. Projenin Adı : BATMAN İLUH DERESİ ISLAH VE TAŞKIN KONTROLÜ PROJESİ
- Projenin Maliyeti : 500 milyon TL. (tahmini)
- Projenin Amacı : Fazla yağmur yağdığında taşan İluh deresinin kontrol altına alınması ve kentin kanalizasyon şebekesinin derenin içerisinden dışarıya çıkartılarak kent için yaratacağı sağlık sorunlarından arındırılmasıdır.
- Projenin Kapsamı : Çalışma kapsamında; şu anda tıkanmış durumda bulunan ve derenin tabanı boyunca yer alan kanalizasyon şebekesine ait ana kollektörün derenin dışına çıkartılması, yeni bir kanalizasyon şebekesinin tesisi ve birikintilerle sığlaşmış bulunan derelerin tabanının derinleştirilmesi inşaatı bulunmaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : Henüz başlamamış bulunan projenin süresi yaklaşık 1 yıl olarak öngörülmüştür.

- Projenin Maliyeti : 15 milyar TL. (tahmini)
- Mevcut Durum : Proje'nin başlaması için Batman imar planının tamamlanması beklenmektedir. Bu arada İller Bankası ile İdaremiz arasında bir protokol yapılmış bulunmaktadır.
- 1992 Yılı Harcaması : -
3. Projenin Adı : ŞANLIURFA-HARRAN OVALARI NAZIM İMAR PLANI ÇALIŞMASI
- Projenin Amacı : Yörenin ana faaliyet konusu olan tarımla, konut, ticaret, sanayi, ulaşım ve turizm gibi kentsel ve kırsal faaliyet dalları için altyapı dahil tüm ihtiyaçları belirlemek ve bu ihtiyaçlara cevap vererek mekansal gelişme stratejisini saptamak.
- Proje Kapsamı : Proje, Şanlıurfa ve Harran Ovalarında, batıda Tek Tek dağları, doğuda Fatik dağları, kuzeyde E-24 karayolu ve güneyde Suriye sınırı ile çevrili yaklaşık 150.000 ha.lık alanı kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : Haziran 1993 - Ocak 1994
- Projenin Maliyeti : 500 milyon TL. (tahmini)
- Mevcut Durum : İş tanımı Bölge Müdürlüğümüzce hazırlanan proje, inceleme ve ihale hazırlıkları safhasındadır.
4. Projenin Adı : HASANKEYF YERLEŞMESİNİN YENİDEN İSKANI HARİTA İMAR PLANI ÇALIŞMASI
- Projenin Amacı : Ilısu deresi suları altında kalacak Hasankeyf yerleşmesi sakinlerinin Baraj inşaasından sonra başka bir alana yerleştirilmesini amaçlamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 1991-2000
- Proje Maliyeti : 1 milyar TL (tahmini)

Mevcut Durum : 1991 yılı sonunda, İdaremiz koordinasyonu ve katılımı ile, Batman Valiliği'nce oluşturulan yer seçimi komisyonunca, Hasankeyf'in yeniden iskanı için seçilen iki alternatif alan, MTA Genel Müdürlüğü'nce yapılan jeolojik etüdler sonucu uygun bulunmamıştır.

İkinci bir etüd sonucu seçilen yeni bir yer ile Belediyece önerilen bir başka alan hakkında MTA Genel Müdürlüğü'nce etüdler yapılmaktadır. MTA etüdlere sonuçlandıktan sonra, İdaremizce yaptırılmakta olan "Baraj Göl Aynası Altında Kalacak Yörelere İstihdam ve Yeniden Yerleşme Araştırması" ile ilişkilendirilerek, Hasankeyf sosyal ve ekonomik etüdlere de yapılacaktır.

1992 Yılı Harcaması : Proje ile ilgili henüz bir harcama yapılmamıştır.

B. ACİL ALTYAPI PROJE PAKETİ

I. GAP İDARESİ'NCE YÜRÜTÜLEN PROJELER

1. Projenin Adı : HARRAN ÜNİVERSİTESİ (H.Ü) İDARE BİNASI KABA İNŞAATININ YAPIMI İŞİ

Projenin Amacı : Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK'ün programladığı çerçevede H.Ü'nün uygulama projesinin hazırlanmasıdır.

Projenin Kapsamı : Şanlıurfa'da kurulacak olan H.Ü'nün Rektörlük, Fakülte ile Bölümlerine ait binaların kaba inşaatının yapılmasıdır.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 27.05.1992 - 27.05.1993
Süre uzatımı 150 gün

Projenin Maliyeti : 5.265.710.000 TL.

Mevcut Durum : Hafriyat işleri ve temel kalıpları yapımı tamamlanmış olup, çimento, demir, kum-çakıl ihzaratları devam etmektedir.

1992 Yılı Harcaması : 526.571.000 TL.

1992 Yılı Harcaması : 151.280.000 TL.

2. Projenin Adı : HARRAN ÜNİVERSİTESİ (H.Ü) İDARİ BİNASI MİMARİ + STATİK PROJELERİNİN YAPIMI İŞİ
- Projenin Amacı : Üniversite İdare Binasının mimari ve statik projelerinin hazırlanmasıdır.
- Projenin Kapsamı : Mimari çalışmalar kapsamında 1/200 avan proje 1/100 kati proje, 1/50 uygulama ve 1/20, 1/10, 1/5, 1/1 detay projelerin yapılması ve statik projelerin tamamlanması bulunmaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 30.07.1992 - 30.01.1993
- Proje Maliyeti : 205.520.000 TL.
- Mevcut Durum : Mimari Proje'de; 1/200 avan proje aşaması ile 1/100 kati proje bitmiş olup, 1/50 uygulama ve 1/20, 1/10, 1/5, 1/1 detay proje çalışmaları devam etmektedir.
- Statik Proje'de; temel kalıp 1/50 projeler bitmiş olup statik proje çalışmaları devam etmektedir.
- 1992 Yılı Harcaması : 205.520.000 TL.
3. Projenin Adı : HARRAN ÜNİVERSİTESİ HİZMET TÜRLERİNE GÖRE YATIRIM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ
- Projenin Amacı : Kurulacak olan Harran Üniversitesi'nin mimari projesine esas olmak üzere mekan programlanmasının yapılmasıdır.
- Projenin Kapsamı : Harran Üniversitesi'nin Bölüm ve Fakültelerinin tespiti ve buna dayalı yatırım planlamasını içermektedir.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 21.07.1992 - 21.09.1992
- Proje Maliyeti : 144 milyon TL. (ihale bedeli)
- Mevcut Durum : Çalışma, süresi içinde tamamlanmıştır.
- 1992 Yılı Harcaması : 161.280.000 TL.

4. Projenin Adı : CEYLANPINAR KANALİZASYON VE ARITMA PROJE + İNŞAAT İŞLERİ
- Projenin Amacı : Şanlıurfa-Ceylanpınar ilçesinin arıtma tesisi, kanalizasyon şebekesi plan ve projesinin yapımıdır.
- Projenin Kapsamı : Çalışma mevcut kanalizasyon projesinin revizyonunu ve revize projeye göre inşaat işlerinin yapılmasını içermektedir.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 13.10.1992 - 13.10.1994 (Süre uzatımı 81 gün)
- Proje Maliyeti : 15 milyar 130 milyon
- Mevcut Durum : Projenin A (rapor) ve B (arazi çalışmaları, zemin etüdüleri) etapları onaylanmıştır. Kesin proje çalışması ve proje ile ilgili raporun tamamlanmasını teşkil eden C etabı ile keşif, tatbikat projesi + orijinallerinin teslimini içeren D etabı ile ilgili çalışma devam etmektedir.
- İnşaat işleri; Şantiye kurulmuştur. Kum-çakıl ihzaratı devam etmektedir.

1992 Yılı Harcaması : 489.494.600 TL.

5. Projenin Adı : AKÇAKALE KANALİZASYON VE ARITMA PROJESİ
- Projenin Amacı : Şanlıurfa-Akçakale İlçesine ait kanalizasyon ve arıtma sisteminin tesisini amaçlamaktadır.
- Projenin Kapsamı : Kanalizasyon projesinin hazırlanması, hazırlanan projeye göre inşaat işlerinin yapılması ve arıtma projesinin hazırlanmasını içermektedir.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 07.09.1992 - 26.12.1992
- Proje Maliyeti : 498.000.000 TL (Götürü Bedel)
- Mevcut Durum : 30'ar günlük A ve B etapları onaylanmıştır. 40

günlük C ve 10 günlük D etapları ise beklemede bulunmaktadır.

1992 Yılı Harcaması : 509.952.000 TL.

6. Projenin Adı : KAHTA KANALİZASYON VE ARITMA PROJE+KANALİZASYON İNŞAATI İŞLERİ
- Projenin Amacı : Adıyaman'ın Kahta ilçesinin kanalizasyon ve arıtma sisteminin revizyonudur.
- Projenin Kapsamı : Çalışma kapsamında mevcut kanalizasyon projesinin revizyonu, hazırlanan revize projeye göre inşaat işlerinin yapımı ve arıtma sisteminin projelendirilmesi bulunmaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 29.12.1992 - 29.12.1995
- Projenin Maliyeti : 37.669.000.000 TL.
- Mevcut Durum : Proje 3.12.1992 tarihinde ihale edilmiş, 23.12.1992'de sözleşme imzalanmış, 29.12.1992'de yer teslimi yapılmıştır. Halen proje raporu hazırlanma aşamasındadır.

1992 Yılı Harcaması : -

II- BELEDİYELERE KAYNAK AKTARILARAK GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

- 1- Projenin Adı : ISLAHIYE BELEDİYESİ İÇMESUYU VE KANALİZASYON ŞEBEKELERİ REVİZYONU
- Projenin Amacı : Gaziantep-İslahiye İlçesi içmesuyu ve kanalizasyon şebekelerinin revize edilmesidir.
- Projenin Kapsamı : Mevcut içmesuyu ve kanalizasyon şebekelerinin onarımını kapsamaktadır.
- Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 31.12.1992 - 31.03.1993

Projenin Maliyeti : 900.000.000 TL.
Mevcut Durum : İnşaat işleri devam etmektedir.
1992 Yılı Harcaması : 900.000.000 TL. (382.000.000 emanete alınmıştır.)

2. Projenin Adı : DİYARBAKIR BELEDİYESİ İSALE HATTI
Projenin Amacı : Diyarbakır kentinin isale hattındaki boruların tadilatı ve tamiratıdır.
Projenin Kapsamı : Proje isale hattının onarımını kapsamaktadır.
Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 16.12.1992 - Haziran 1993
Projenin Maliyeti : 2.500.000.000 TL.
Mevcut Durum : İsale hatlarında onarım çalışması devam etmektedir.
1992 yılı harcaması : -

3. Projenin Adı : GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KATI ATIK DÜZENLİ DEPOLAMA SAHASI UYGULAMA PROJESİ VE İNŞAATI
Projenin Amacı : Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin acil gereksinimi olan katı atık depolama sahasının düzenli depolama (Sanitar Landfilling) yöntemi ile projelendirilmesi ve inşaatı.
Projenin Kapsamı : Çevre Bakanlığı tarafından yayınlanmış olan Katı Atık Yönetmeliğinin öngörmüş olduğu düzenli çöp depolama yöntemi uygulama alanının bütünü ile işlerlik kazandırılması.
Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 07.10.1992 - Ağustos 1993
Proje Maliyeti : 15 Milyar TL.

Mevcut Durum : 7.10.92'de imzalanan protokol ile başlayan proje iş tanımıda belirtilen işlerden; saha bağlantı yolu yapılmış (2.72 km) sahaya yüksek gerilim enerji getirilerek trafo tesis edilmiş, saha içi yolun bir kısmının inşası tamamlanmış, çevre çiti ihrazatı yapılmış ve sahada kullanılacak olan iş makinalarından Komatsu marka WA-420-Lastik tekerlekli bir yükleyici satın alınmıştır.

1992 Yılı Harcaması : 5 Milyar TL.

III. DSİ'YE KAYNAK AKTARMAK SURETİYLE GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

1. Projenin Adı : ŞANLIURFA KARAKOYUN DERESİ ISLAH VE TAŞKIN KONTROLÜ PROJESİ

Projenin Amacı : Karakoyun Deresi'nin islah edilerek, kanalizasyon bağlantılarını iptal etmek ve taşkınları önlemektir.

Projenin Kapsamı : Karakoyun Deresi'ne çift taraflı beton duvar inşaatı, 1360 m. çift kollektor, 1085 m. istinat duvarı, 5050 m. trapez kesitli kanal yapımını içermektedir.

Başlangıç ve Bitiş Tarihi : 9.5.1990 - 30.11.1992 (Süre uzatımı verildi)

Projenin Maliyeti : 7.192.000.000 TL (1990 fiyatlarıyla)

Mevcut Durum : Mevcut ödenek dikkate alınarak revize edilen program uyarınca, Derenin memba tarafında, Hızmalı Köprü (Otogar Yanı)'ye kadar olan kısmında hafriyat işleri ve istinat duvarları tamamlanmış, bu kesimde atık su deşarji önlenmiştir.

Memba kısmında, imar planı (ıslah imar planı)'nda önerilen dere geçişleri (köprüler)'nin inşaatı devam etmektedir.

1992 Yılı Harcaması : Proje için 1992 yılında, Acil Altyapı Yatırım Programı kapsamında, DSİ Genel Müdürlüğü'ne 1 milyar TL ödenek aktarılmıştır.

5. DİĞER FAALİYETLER

GAP İdaresi'nce yürütülen proje çalışmaları dışında Başkanlığın koordinasyon ve entegrasyon fonksiyonlarını yerine getirmeye yönelik olarak bir dizi faaliyet yürütülmektedir. Bu faaliyetler aşağıda listelenmiştir.

1. DSİ Projelerinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
2. Tarım Sektörü İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
3. Hizmetler Sektörü İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
4. İnşaat Sektörü İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
5. Altyapı İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
6. Sosyal Parametrelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
7. İmarla İlgili Konular
8. Kuruluşlarla İlişkiler
9. Halkla İlişkiler ve Tanıtım
10. Yayın Faaliyetleri
11. Basım Faaliyetleri
12. Dökümantasyon
13. GAP TV ve Radyo Yayınları
14. Belediye ve Valiliklerle İlişkiler
15. GAP Koordinasyon Kurulu
16. GAP Yüksek Kurulu
17. GAP Organize Sanayi Bölgeleri
18. GAP Konulu Okullararası Yarışmalar
19. Mevzuat Çalışmaları

1- DSİ PROJELERİNİN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Durum: GAP entegre kalkınma projeleri kapsamında yürütülen işlerin esasını su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesi hususundaki projeler oluşturmakta ve DSİ Genel Müdürlüğü'nün yükümlülüğünde bulunmaktadır. DSİ tarafından yürütülen projelerin GAP İdaresi tarafından izlenmesi ve değerlendirilmesi için iki yöntem uygulanmaktadır:

- a) DSİ Genel Müdürlüğü ve GAP Bölgesinde bulunan DSİ Örgütü ile sıkı bir işbirliği,
- b) İş yerlerinde (şantiyelerde) yapılan periodik incelemeler.

DSİ ile yapılan işbirliği çerçevesinde GAP İdaresi'ne intikal eden önemli problemlerin çözülmesinde İdaremiz yardımcı olmaktadır.

2- TARIM SEKTÖRÜNÜN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Durum: GAP Master Planı'nda yer alan tarım sektörü ile ilgili bilgileri

güncelleştirme ve bu sektördeki uygulayıcı kuruluşların faaliyetlerini izleme ve değerlendirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu meyanda; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluşlarla temas kurularak temin edilen veri ve dökümanlar üzerinde, Bölge'deki tarımsal üretimin son 5 yıllık gelişimi, bunun Bölge'ye sağladığı katma değer, tarımsal araştırma ve yayım hizmetleri, Bölge'de halen mevcut sulama alanlarındaki farklı sulama sistemlerinin etkinliği, köy yolu, köy içmesuyu, tarla içi geliştirme hizmetleri ve zirai kredi uygulamaları ile tüm bu uygulamalarda karşılaşılan darboğazlar gibi konularda izleme ve değerlendirmeler yapılmaktadır.

3- HİZMETLER SEKTÖRÜ İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Durum: Alt sektörler olan eğitim, sağlık, ticaret, inşaat ve bankacılık sektörlerinde yapılmış, yapılmakta olan ve yapılacak projeler toparlanmakta ve düzenli izlenmektedir. GAP Yönetim Bilgi Sistemi Projesinden çıkması beklenen formatlarda ve köy seviyesinde bilgilerin girilmesine başlanacaktır. Çalışmaların tabakalar şeklinde devam etmesi uygun görülmüştür.

4- İNŞAAT SEKTÖRÜ İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Durum: İnşaat sektörü ile ilgili olarak, toplu konut ve imalat (parça ve malzeme) sanayi dallarındaki dağılım ve payları araştırılmaktadır. Çalışma GAP Yönetim Bilgi Sistemi Projesi Formatının ortaya çıkmasından sonra eldeki bilgilerin işlenmesiyle daha fonksiyonel bir şekle dönüşecektir.

5- ALTYAPI İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Durum: Genellikle GAP Ulaşım ve Altyapı Projesi'nden çıktığı alan bu projede çıktılar, kırsal ve kentsel olarak sınıflandırılıp, köy bazında yol, su elektrik, kanalizasyon, telekominikasyon konularında izlenecek ve değerlendirilecektir. GAP Yönetim Bilgi Sistemi Formatı çıktısı ile eldeki bilgiler bilgisayara aktarılacaktır.

6- SOSYAL PARAMETRELERİN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Durum: Altyapı grubu tarafından hazırlanan Hizmetler Sektörü ve Sosyo-Ekonomik Durum Analizi raporları değerlendirilmiştir. Bundan sonra verilecek raporlar üzerinde de çalışılacaktır. Bunlara ek olarak çeşitli kuruluşlar tarafından yapılan istatistikî çalışmalar derlenmektedir.

7- İMARLA İLGİLİ KONULAR

Durum: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın kuruluşunu sağlayan 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3'üncü maddesi uyarınca, Bölge yerleşmeleri ile ilgili her tür ve ölçekteki imar planlarını onama yetkisi GAP İdaresine verilmiştir. Bu yetkiye dayanılarak, 31 Aralık 1992 tarihi itibariyle, GAP İdaresi'nce çeşitli tür ve ölçekte 81 adet imar planı incelenmiş ve onanmıştır.

8- KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

Durum: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın GAP ile ilgili faaliyetleri bulunan Bakanlık, ilgili ve bağlı kuruluşlar, Üniversiteler, Bölge Valilikleri ve Belediye Başkanlıkları ile ilişkilerini ifade etmektedir. Bu kuruluşlarla özel bir proje veya spesifik konulardaki ikili ilişkiler ise, proje veya konu koordinatörü tarafından yürütülmektedir.

9- HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM

Durum: Başkanlığımızca yürütülen Halkla İlişkiler faaliyetlerinde, Bölge'yi ziyaret etmek isteyen kurum, kuruluş ve kişilere Bölge'deki konaklama, rehberlik, bilgilendirme konularında yardımcı olunmaktadır. 1992 sonu itibariyle Bölgeyi ziyaret eden toplam 450 yerli ve yabancı gazeteci, yatırımcı, devlet adamına katkıda bulunulmuştur. Halkla ilişkiler, Bölge Müdürlüğümüzle koordineli yürütülmektedir. Ayrıca seminer, sempozyum gibi organizasyonlar halkla ilişkiler çerçevesinde yürütülmektedir.

Tanıtım faaliyetlerinde, yurtiçi ve yurtdışındaki tüm hedef kitleye GAP'ın tanıtılması amaçlanmış olup, bu amaçla hazırlatılan GAP Tanıtım broşürleri, video kasetleri ve uzmanlarımız tarafından hazırlanan bilgi notları hedef kitleye ulaştırılmaktadır.

Ayrıca basın ve yayın kuruluşlarıyla sürekli temas halinde olunup, Başkanlığımızdan istenilen bilgilerin sağlanmasına çalışılmaktadır. Yeni amaçlı GAP Tanıtım broşürleri hazırlanarak dağıtımı yapılmıştır.

10- YAYIN FAALİYETLERİ

Durum: Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesindeki gelişmeler hakkında, kamu kurum ve kuruluşları ile Proje'ye ilgi duyan kişi ve kuruluşlara periodik bilgi vermek, GAP konusunda bilimsel çalışma ve araştırma yapan kişi ve kuruluşların görüşlerine yer vermek üzere bir GAP Dergisi'nin yayınlanmasına karar verilmiştir. Derginin ilk sayısının hazırlıkları tamamlanmıştır.

11- BASIM FAALİYETLERİ

Durum: İdaremizce Güneydoğu Anadolu Projesi'nin çeşitli çevrelere tanıtılması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile Bölge Vali, Belediye Başkanlıkları, Ticaret ve Sanayi Odalarına dağıtılmak üzere, Duvar ve masa takvimleri ile Ajanda bastırılmış ve dağıtımını tamamlanmıştır.

12- DÖKÜMANTASYON

Durum: Başkanlığımız Dökümantasyon Merkezi Nisan 1990 tarihinde faaliyete geçmiş olup, GAP'la ilgili tüm yayınlar ile spesifik konulardaki yayınların toplandığı bir Merkez olması hedeflenmektedir. Dökümantasyon Merkezinde iç ve dış basın takibi de yapılmaktadır.

13- GAP TV VE RADYO YAYINLARI

Durum: 7 Mart 1991 tarih ve MGSB 0733.3-4-91 sayılı Başbakanlık direktifi ile, GAP Radyo ve TV yayınlarını Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ruhuna ve amacına uygun bir yapıya kavuşturmak üzere Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği koordinatörlüğünde başlatılan çalışmalar 1992 yılında da devam etmiştir. Bu çerçevede kurulan "GAP Radyo-TV Danışma Üst Kurulu" 5 Mart, 19 Haziran ve 4 Eylül 1992 tarihlerinde olmak üzere 3 defa toplanmıştır. Bu toplantılarda "GAP Radyo ve TV Yayın Politika Esasları" ile "Program Hazırlık Çizelgesi" kabul edilmiş ve İdaremizin bu konudaki çalışmaları da sözkonusu iki belge çerçevesinde devam etmiştir. Bu cümleden olarak, İdaremizce yapılması öngörülen "GAP ve Yaşam" ile "GAP ve Kentsel Gelişme" adlı iki programın senaryo özeti hazırlanarak, MGK Genel Sekreterliği ve TRT Genel Müdürlüğü'ne takdim edilmiştir.

Ayrıca TRT Genel Müdürlüğü Başkanlığında çalışan ve İdaremizin daimi üye olduğu GAP Radyo ve TV Danışma Alt Kurulu'nun 1992 içinde yapılan 11 toplantısına katılmış ve bu yayınlar için hazırlanan programlara İdaremizin katkısı ile ilgili koordinasyon ve düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Radyo yayınlarında GAP'a yer verilmesini öngören MGK tavsiyesi uyarınca sabah yayınlarında her ay 10 dakikalık programlar yapılması kararlaştırılmış ve GAP İdaresi personelinin bu yayınlara katılmasını sağlayan düzenlemeler de tamamlanmıştır.

14- BELEDİYE VE VALİLİKLERLE İLİŞKİLER

Durum: Bölge Valilik ve Belediyelerin Başkanlığımıza sözlü ya da yazılı olarak iletilen, imar, planlama, altyapı, organizasyon, yasa, yönetmelik vb. konularla ilgili sorunlar değerlendirilmekte ve finans ya da teknik

destek ve proje geliştirme şeklinde çözüm yolları aranmaktadır. Ayrıca yerel yönetimlerle diğer merkezi yönetim birimleri arasında koordinasyon ve işbirliğine yardımcı olunmaktadır.

15- GAP KOORDİNASYON KURULU

Durum: Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde faaliyetleri bulunan Bakanlıklar, ilgili ve bağlı kuruluşlar, Bölge İlleri Vali ve Belediye Başkanları ile Bölge İlleri Ticaret ve Sanayi Odaları temsilcileri, gerekli koordinasyonu sağlamak amacıyla iki ayda bir GAP'tan sorumlu Devlet Bakanı başkanlığında "GAP Koordinasyon Kurulu" adıyla toplanmaktadır. Üç toplantıdan birinin Bölge illerinde yapıldığı bu toplantılarda; GAP Bölge Kalkınma İdaresinin çalışmaları, kuruluşların GAP konusundaki 4 aylık faaliyetleri, Bölge Vali ve Belediye Başkanlarının sorunları dile getirilmektedir.

GAP Koordinasyon Kurulu, 1992 içinde 28 Şubat 1992 tarihinde Şanlıurfa'da toplanmıştır.

16- GAP YÜKSEK KURULU

Durum: GAP Yüksek Kurulu ilk toplantısı, 05 Ocak 1990 ve son toplantısı da 20 Nisan 1992 olmak üzere, bugüne kadar 10 toplantı yaparak çeşitli projeleri ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın yıllık bütçesini onaylamıştır. 1992 yılında 1 kez toplanmış olup EKA, Acil Altyapı çalışmaları ve Tarımsal Araştırma Geliştirme Proje paketinin yürütülmesi ile ilgili kararlar alınmıştır.

17- GAP ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ (OSB)

Durum: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü'nce 1992 yılı yatırım programı çerçevesinde toplam 1050 ha'lık 9 proje ele alınmıştır. Bunun 5 adedi etüd-proje, 4 adedi ise devam eden projelerdir. Etüd-proje işleri kapsamında Adıyaman, Kilis, Nizip, Siirt, Batman OSB ele alınmıştır. Devam eden projeler kapsamında Mardin OSB bitirilecek proje olarak ele alınmıştır. Diyarbakır, Gaziantep II., ve Şanlıurfa OSB çalışmaları devam etmektedir.

1992 yılı yatırım programında yer alan 9 projenin bedeli 257.615 milyon TL olup, 1992 yılı ödeneği 28.305 milyon TL olmuştur.

Devam eden projelerden Gaziantep II OSB'si 500 ha'lık bir alana inşa edilmekte olup, 282 sanayi parselinin 262'sinin tahsisi yapılmıştır. Mardin OSB'si alanı 300 ha olup, 145 sanayi parselinin 57'sinin tahsisi yapılmıştır. Diyarbakır OSB'si alanı 100 ha, Şanlıurfa OSB alanı 150 ha olup, kamulaştırma safhasındadır.

18 - GAP KONULU OKULLARARASI YARIŞMALAR

Durum: Ülke genelinde orta öğretim gençliğine GAP'ı tanıtmak ve sevdirmek, Ülkemizin yürütmekte olduğu bu büyük projeye gençliğin ilgisini çekmek amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak "GAP Konulu Okullararası Yarışmalar" düzenlenmiştir. Yarışma ödülleri GAP İdaresi'nce karşılanacaktır. Yarışma esaslarını düzenleyen ve İl Milli Eğitim Müdürlüklerine gönderilecek olan genelge, Milli Eğitim Bakanlığı'nca hazırlanmış ve gönderilmiştir.

19- MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Durum: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın kuruluşuna dair 27.10.1989 tarih ve 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulamada yetersiz kalması ve Bölge'nin daha hızlı ve etkin kaynak kullanımı suretiyle kalkındırılabilmesi için gerekli planlama, programlama, projelendirme, uygulama ve koordinasyonun sağlanması amacıyla yeni bir kanun tasarısı hazırlanarak Nisan 1992 tarihinde Başbakanlığa sunulmuştur.

Bakanlar Kurulu'nca 20 Mayıs 1992 tarihinde görüşülerek karara bağlanan tasarı, 21 Mayıs 1992'da TBMM Başkanlığı'na sunulmuştur. Tasarı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 1 Temmuz 1992 tarih 44. birleşiminde görüşülerek bazı değişikliklerle karara bağlanmış ve 2 Temmuz 1992 1/406, 1/152 esas ve 67 no.lu kararlar TBMM Başkanlığı'na (Genel Kurul) sunulmuştur.

6- PERSONEL DURUMU

GAP İdaresi Personel İstihdam Şekilleri:

- a) KHK'nin 8.maddesi ile 190 sayılı KHK'nin eki cetvellere GAP İdaresi bölümü olarak 657 sayılı kanuna tabi Merkez için 43 adet kadro verilmiş, bunun (9 adedi tutulu olduğu için) 34 adedi serbesttir.

Taşra için ise çeşitli ünvanlarda 45 adet kadro verilmiştir. (Taşra kadroları KHK'de 46 gösterilmiş ise de ayrıntıda 45 çıkmaktadır).

Bu kadrolardan 12.11.1990 tarih ve 20693 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 90/985 kararname ile Merkezde 14, Taşrada 16 adet kadronun ünvanları değiştirilmiştir. Değişiklikten sonraki son durumu aşağıda gösterilmiştir.

P e r s o n e l	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam Kadro Adedi
1. Merkez			
-- GİH	15	3	18
-- TH	9	6	15
-- YHS	10	-	10
TOPLAM(1)	34	9	43
2. Taşra			
-- GİH	18	-	18
-- TH	19	-	19
-- YHS	8	-	8
TOPLAM(2)	45	-	45
GENEL TOPLAM	79	9	88

Halen 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta olan 5 personel mevcuttur. Bunlardan 1 başkan, 2 başkan yardımcısı, 1 adet 10.derece memur çalışmaktadır. 1 adet'de 4.derece mühendis çalışmaktadır.

- b) KHK'nin 6.maddesi gereğince sözleşmeli olarak çalıştırılmak üzere 9/03/1990 tarih ve 90/229 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile, 1 başkan 2 başkan yardımcısı, 56 adet uzman personel 17 adet bilgisayar işletmeni olmak üzere 76 adet sözleşmeli personel kadrosu mevcuttur.

Dolu ve boş kadro durumu aşağıda gösterilmiştir.

(MERKEZ+BÖLGE)

ÜNVANI	KADRO ADEDİ	DOLU	BOŞ	TOPLAM
Başkan	1	1	--	1
Başkan Yardımcısı	2	2	--	2
Uzman	56	35+14	7	56
Bilgisayar İşletmeni	17	11+6	--	17
	76	69	7	76

- c) Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nun vizesine istinaden 1992 yılında 300 Adam/Ay geçici işçi istihdam edilmiştir.

- d) Yukarıda sayılan istihdam şekilleri dışında 1992 yılında İdaremizde 1 adet 2547 sayılı Yasanın 38. maddesine göre çalışan personel istihdam edilmiştir.

7. BİLANÇO

GAP İdaresi 1992 yılı bilanço aşağıda sunulmuştur.

1992 YILI KAPALİ VEYA KISITLI KAYITLAR

İçerik	1992 Yılı
İçerik	
1. Dönem	
2. Dönem	
3. Dönem	
4. Dönem	
5. Dönem	
6. Dönem	
7. Dönem	
8. Dönem	
9. Dönem	
10. Dönem	
11. Dönem	
12. Dönem	
13. Dönem	
14. Dönem	
15. Dönem	
16. Dönem	
17. Dönem	
18. Dönem	
19. Dönem	
20. Dönem	
21. Dönem	
22. Dönem	
23. Dönem	
24. Dönem	
25. Dönem	
26. Dönem	
27. Dönem	
28. Dönem	
29. Dönem	
30. Dönem	
31. Dönem	
32. Dönem	
33. Dönem	
34. Dönem	
35. Dönem	
36. Dönem	
37. Dönem	
38. Dönem	
39. Dönem	
40. Dönem	
41. Dönem	
42. Dönem	
43. Dönem	
44. Dönem	
45. Dönem	
46. Dönem	
47. Dönem	
48. Dönem	
49. Dönem	
50. Dönem	
51. Dönem	
52. Dönem	
53. Dönem	
54. Dönem	
55. Dönem	
56. Dönem	
57. Dönem	
58. Dönem	
59. Dönem	
60. Dönem	
61. Dönem	
62. Dönem	
63. Dönem	
64. Dönem	
65. Dönem	
66. Dönem	
67. Dönem	
68. Dönem	
69. Dönem	
70. Dönem	
71. Dönem	
72. Dönem	
73. Dönem	
74. Dönem	
75. Dönem	
76. Dönem	
77. Dönem	
78. Dönem	
79. Dönem	
80. Dönem	
81. Dönem	
82. Dönem	
83. Dönem	
84. Dönem	
85. Dönem	
86. Dönem	
87. Dönem	
88. Dönem	
89. Dönem	
90. Dönem	
91. Dönem	
92. Dönem	
93. Dönem	
94. Dönem	
95. Dönem	
96. Dönem	
97. Dönem	
98. Dönem	
99. Dönem	
100. Dönem	

T.C. BASBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BOLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
(GAP)
1992 YILI BİLANÇOSU

PASİF

AKTİF

I. DÖNEN VARLIKLAR

HAZİR DEĞERLER

Bankalar

68,429,128,800

Toplam (1)

68,429,128,800

ALACAKLAR

Verilen Depozito ve Avanslar

168,000

Gelecek Aylara Ait Giderler

262,713,300

Diğer Alacaklar

23,233,100

Toplam (2)

286,114,400

II. DURAN VARLIKLAR

MADDİ DURAN VARLIKLAR

Tasit Araçları ve Gereçleri

203,755,900

Makinalar, Tesisler ve Cihazlar

900,265,900

Döşeme ve Demirbaşlar

1,003,397,300

Yapılmakta Olan Yatırımlar

66,557,856,000

Yatırım Avansları

6,264,064,800

Diğer Maddi Duran Varlıklar

1,730,100

Toplam (3)

74,931,070,000

GENEL TOPLAM

143,646,313,200

NAZİM HESAPLAR

Teminattan Alacaklar

13,320,437,500

Personel Giderleri

14,247,955,700

Yolluk Giderleri

658,574,200

Hizmet Alımları

3,812,488,000

Tüketim Mal.ve Malz.Alımları

4,397,122,400

Yatırım Giderleri

22,619,710,000

Diğer Giderler

529,384,700

III. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

BORÇLAR

Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar

14,151,828,400

Alınan Depozito ve Teminatlar

10,000,000

Ödenecek Vergi, Resim, Harç ve Kesintiler

686,965,300

Toplam (1)

14,848,793,700

IV. KARSILIKLAR

Yatırım Avansları Karşılığı

6,264,064,800

Devam Eden Yatırımlar Karşılığı

66,557,856,000

Verilen Depozito ve Teminatlar Karşılığı

168,000

Maddi Duran Varlıklar Karşılığı

2,109,149,200

Diğer Karşılıklar

262,713,300

Toplam (2)

75,193,951,300

V. BİRİKMİŞ GELİR/GİDER FARKI (Gelir Fazlası)

8,322,740,700

VI. DÖNEM GELİR/GİDER FARKI (Gelir Fazlası)

45,280,827,500

GENEL TOPLAM

143,646,313,200

NAZİM HESAPLAR

Teminattan Borçlar

13,320,437,500

Personel Giderleri

14,247,955,700

Yolluk Giderleri

658,574,200

Hizmet Alımları

3,812,488,000

Tüketim Mal.ve Malz.Alımları

4,397,122,400

Yatırım Giderleri

22,619,710,000

Diğer Giderler

529,384,700

8. BÜTÇE

GAP İdaresi 1992 yılı gelir-gider tabloları aşağıda sunulmuştur.

T.C. BAŞBAKANLIK
GEMİTODU ANADOLU PROJESİ
BÜTÇE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
(GAP)

1992 YILI GELİR / GİDER TABLOSU

	1992 YILI GELİR / GİDER TABLOSU	BÜTÇE GELİRLERİ	DİĞER GELİRLER
YATIRIM AVANSLARI	4.532.939.600		
YATIRIM GİDERLERİ	51.459.717.900		
MAÇUY DURAN VARLIKLAR	1.065.102.900		
GELECEK AYLARA AYT GİDERLER	262.713.300		
PERSONEL GİDERLERİ	3.041.382.200		
YÜKLÜK GİDERLERİ	370.288.200		
HİZMET ALIMLARI	1.152.453.000		
TUKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI	2.772.298.100		
DİĞER GİDERLER	255.865.600		
	72.166.256.800		
	65.280.837.500		
	117.446.084.300		

1992 GELİR/GİDER PARKE

117.446.084.300

T.C. BASBAKANLIK
GUNEYDOGU ANADOLU PROJESI
BOLGE KALKINMA IDARESİ BASKANLIGI
(GAP)

1992 YILI GELİR / GIDER TABLOSU

YATIRIM AVANSLARI	4,532,939,600	BUTCE GELIRLERI	109,000,000,000
YATIRIM GIDERLERI	51,459,717,900	DIGER GELIRLER	8,446,084,300
MADDI DURAN VARLIKLAR	1,065,602,900		
GELECEK AYLARA AIT GIDERLER	262,713,300		
PERSONEL GIDERLERI	9,041,382,200		
YOLLUK GIDERLERI	370,284,200		
HIZMET ALIMLARI	2,362,453,000		
TUKETIM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI	2,773,298,100		
DIGER GIDERLER	296,865,600		
	72,165,256,800		
1992 GELİR/GIDER FARKI	45,280,827,500		
	117,446,084,300		117,446,084,300

T.C. BASBAKANLIK
GUNEYDOGU ANADOLU PROJESI
BOLGE KALKINMA IDARESİ BASKANLIGI
(GAP)

1992 YILI GELİR / GİDER TABLOSU

GELİR / GİDERLER	TUTARI
1- BUTCE GELİRLERİ	109,000,000,000
2- DİGER GELİRLER	8,446,084,300
3- DONEM GİDERLERİ	72,165,256,800
4- GELİR/GİDER FARKI (1992 yılı gelir fazlası)	45,280,827,500

